

Hof van Cassatie

LIBERCAS

11 - 2019

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST

ALGEMEEN

Algemeen - Onrechtmatige overheidsdaad - Schuldvordering - Ontstaan - Tijdstip

In geval van onrechtmatige overheidsdaad ontstaat de schuldvordering aldus op het ogenblik waarop alle bestanddelen die nodig zijn om een aansprakelijkheidsvordering te kunnen instellen, verenigd zijn, namelijk de fout of de tot aansprakelijkheid aanleiding gevende gebeurtenis, de schade en het oorzakelijk verband tussen beide; voor het ontstaan van de schuldvordering is niet vereist dat de fout zonder twijfel vaststaat of door een rechter is vastgesteld (1). (1) Zie andersluidende concl. OM.

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

12 oktober 2018

C.2017.0053.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181012.1](#)

AC nr. 547

SAMENLOOP VAN AANSPRAKELIJKHEID

Samenloop van aansprakelijkheid - Aansprakelijkheid uit en buiten overeenkomst - Faillissement - Bestuurder - Aansprakelijkheid wegens kennelijk grove fout - Quasi-immuniteit van de uitvoeringsagent - Toepassing

De regel van de quasi-immuniteit van de uitvoeringsagent is niet van toepassing op de aansprakelijkheid van een bestuurder wegens een door hem begane kennelijk grove fout die heeft bijgedragen tot het faillissement.

- Art. 530, § 1, eerste lid Wetboek 7 mei 1999 van vennootschappen

12 oktober 2018

C.2017.0614.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181012.2](#)

AC nr. 548

ADVOCAAT

- Tucht - Klacht tegen een advocaat - Procedure - Seponeringsbeslissing van de stafhouder - Voorafgaande bespreking met de voorzitter van de tuchtraad

Wanneer de stafhouder betreffende de klacht tegen een advocaat een seponeringsbeslissing neemt nadat hij voorafgaand het dossier heeft besproken met de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten, bij wie die beslissing later kan worden betwist, mag worden aangenomen dat die omstandigheid van aard is bij partijen of bij derden een wettige verdenking te doen ontstaan, die een onttrekking aan die voorzitter van de tuchtraad wettigt.

- Artt. 458, §§ 2 en 3, en 648, 2°, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2018.0231.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.4](#)

AC nr. ...

- Tucht - Klacht tegen een advocaat - Procedure - Seponeringsbeslissing van de stafhouder - Betwisting - Voorzitter van de tuchtraad - Wettige verdenking - Onttrekking van de zaak - Verwijzing - Verwijzingsrechter

Wanneer een zaak wegens wettige verdenking wordt onttrokken aan de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van een ressort, die geen plaatsvervanger heeft, wordt de zaak verwezen naar de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van een ander ressort (impliciete oplossing).

- Artt. 458, §§ 2 en 3, en 648, 2°, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2018.0231.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.4](#)

AC nr. 574

- Tucht - Klacht tegen een advocaat - Procedure - Seponeringsbeslissing van de stafhouder -

Betwisting - Voorzitter van de tuchtraad - Taak - Aard - Vervanging

De voorzitter van de tuchtraad voor advocaten, die een beslissing neemt nadat de klager bij hem een beslissing van de stafhouder die van mening is dat de klacht tegen een advocaat onontvankelijk, ongegrond of van onvoldoende gewicht is betwist, vervult hierbij een rechtsprekende taak en heeft geen plaatsvervanger.

- Art. 458, §§ 2 en 3 Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018 C.2018.0231.N [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.4](#) AC nr. ...

- Tucht - Klacht tegen een advocaat - Procedure - Seponeringsbeslissing van de stafhouder - Betwisting - Voorzitter van de tuchtraad - Taak - Aard - Vervanging

De voorzitter van de tuchtraad voor advocaten, die een beslissing neemt nadat de klager bij hem een beslissing van de stafhouder die van mening is dat de klacht tegen een advocaat onontvankelijk, ongegrond of van onvoldoende gewicht is betwist, vervult hierbij een rechtsprekende taak en heeft geen plaatsvervanger.

- Art. 458, §§ 2 en 3 Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018 C.2018.0231.N [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.4](#) AC nr. 574

- Tucht - Klacht tegen een advocaat - Procedure - Seponeringsbeslissing van de stafhouder - Voorafgaande bespreking met de voorzitter van de tuchtraad

Wanneer de stafhouder betreffende de klacht tegen een advocaat een seponeringsbeslissing neemt nadat hij voorafgaand het dossier heeft besproken met de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten, bij wie die beslissing later kan worden betwist, mag worden aangenomen dat die omstandigheid van aard is bij partijen of bij derden een wettige verdenking te doen ontstaan, die een onttrekking aan die voorzitter van de tuchtraad wettigt.

- Artt. 458, §§ 2 en 3, en 648, 2°, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018 C.2018.0231.N [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.4](#) AC nr. 574

- Tucht - Klacht tegen een advocaat - Procedure - Seponeringsbeslissing van de stafhouder - Betwisting - Voorzitter van de tuchtraad - Wettige verdenking - Onttrekking van de zaak - Verwijzing - Verwijzingsrechter

Wanneer een zaak wegens wettige verdenking wordt onttrokken aan de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van een ressort, die geen plaatsvervanger heeft, wordt de zaak verwezen naar de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van een ander ressort (impliciete oplossing).

- Artt. 458, §§ 2 en 3, en 648, 2°, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018 C.2018.0231.N [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.4](#) AC nr. ...

BELASTING**- Staat - Activiteit van beheer of bestuur van de federale overheidsdiensten - Belasting**

In de uitoefening van zijn activiteit van beheer of bestuur van de federale overheidsdiensten kan de Staat niet aan belasting worden onderworpen (1)(2). (1) Zie Cass. 23 februari 2018, AR F.16.0102.F, AC 2018, nr. 120. (2) Het arrest verwerpt het cassatieberoep als niet-ontvankelijk na een vervanging van redenen. Daartoe heeft het Hof, overeenkomstig artikel 1097/1 Gerechtelijk Wetboek, bij tussenarrest van 21 maart 2019 de door artikel 1097 Gerechtelijk Wetboek voorgeschreven verdaging van de zaak bevolen.

9 mei 2019 F.2018.0010.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190509.1](#) AC nr. ...

- Uitgaven van een bedrijfsleider - Aftrekbaarheidsvoorwaarden

Belastingen zijn heffingen, op eigen gezag, door de Staat, de gewesten, de gemeenschappen, de provincies, de agglomeraties en federaties van gemeenten of gemeenten, op de geldmiddelen van personen die op hun grondgebied wonen of er belangen bezitten, om voor diensten van openbaar nut te worden aangewend (1). (1) Cass. 20 maart 2003, AR C.01.0269.F, AC 2003, nr. 179; Cass. 29 oktober 1968 (AC, 1969, p. 235) ; Cass. 12 oktober 1954 (AC, 1955, p. 69).

9 mei 2019 F.2018.0010.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190509.1](#) AC nr. ...

- Staat - Activiteit van beheer of bestuur van de federale overheidsdiensten - Belasting

In de uitoefening van zijn activiteit van beheer of bestuur van de federale overheidsdiensten kan de Staat niet aan belasting worden onderworpen (1)(2). (1) Zie Cass. 23 februari 2018, AR F.16.0102.F, AC 2018, nr. 120. (2) Het arrest verwerpt het cassatieberoep als niet-ontvankelijk na een vervanging van redenen. Daartoe heeft het Hof, overeenkomstig artikel 1097/1 Gerechtelijk Wetboek, bij tussenarrest van 21 maart 2019 de door artikel 1097 Gerechtelijk Wetboek voorgeschreven verdaging van de zaak bevolen.

9 mei 2019 F.2018.0010.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190509.1](#) AC nr. ...

- Uitgaven van een bedrijfsleider - Aftrekbaarheidsvoorwaarden

Belastingen zijn heffingen, op eigen gezag, door de Staat, de gewesten, de gemeenschappen, de provincies, de agglomeraties en federaties van gemeenten of gemeenten, op de geldmiddelen van personen die op hun grondgebied wonen of er belangen bezitten, om voor diensten van openbaar nut te worden aangewend (1). (1) Cass. 20 maart 2003, AR C.01.0269.F, AC 2003, nr. 179; Cass. 29 oktober 1968 (AC, 1969, p. 235) ; Cass. 12 oktober 1954 (AC, 1955, p. 69).

9 mei 2019 F.2018.0010.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190509.1](#) AC nr. ...

BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ

INTERNERING

Internering - Voorwaarden - Misdaad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter

De rechter stelt onaantastbaar de feiten vast waaruit hij afleidt dat ze de fysieke of psychische integriteit van derden aantasten dan wel bedreigen en het Hof gaat enkel na of hij uit zijn vaststellingen die beslissing naar recht heeft kunnen afleiden (1). (1) Zie Cass. 25 september 2018, AR P.18.0343.N, AC 2018, nr. 500; "Memorie van toelichting", Parl.st., Kamer, 54K1590/001, p. 102.

- Art. 9, § 1, eerste lid, 1° Wet 5 mei 2014 betreffende de internering

10 oktober 2018 P.2018.0724.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.7](#) AC nr. 542

Internering - Voorwaarden - Misdaad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt

Uit de wetsgeschiedenis van de wet van 4 mei 2016 houdende internering en diverse bepalingen inzake Justitie blijkt dat artikel 9, § 1, eerste lid, 1°, Interneringswet 5 mei 2014 tot doel heeft het toepassingsgebied van die maatregel te beperken tot enkel de feiten die de fysieke of psychische integriteit van derden aantasten of bedreigen, waarbij de rechter de bevoegdheid wordt gelaten om geval per geval maar met een met redenen omklede beslissing het bestaan te bepalen van die aantasting of bedreiging, ook als die geen slachtoffers heeft gemaakt; door het begrip bedreiging in te voeren, heeft de wet de internering mogelijk willen maken voor feiten die wijzen op de gevaarlijkheid van de pleger, zelfs als hij de fysieke of psychische integriteit van een derde niet daadwerkelijk heeft aangetast (1). (1) Artikel 9 Interneringswet 5 mei 2014, zoals vervangen door artikel 150 Wet 4 mei 2016 betreffende de internering en diverse bepalingen inzake van Justitie, "potpourri III" genaamd; zie "Memorie van toelichting", Parl.st., Kamer, 54K1590/001, p. 102; Cass. 25 september 2018, AR P.18.0343.N, AC 2018, nr. 500 (feiten van bezit en handel in verdovende middelen); Cass. 11 oktober 2017, AR P.17.0784.F, AC 2017, nr. 550 (feiten van opzettelijke brandstichting).

- Art. 9, § 1, eerste lid, 1° Wet 5 mei 2014 betreffende de internering

10 oktober 2018

P.2018.0724.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.7](#)

AC nr. 542

BESLAG

GEDWONGEN TENUITVOERLEGGING

Gedwongen tenuitvoerlegging - Uitvoerbare titel - Notariële akte - Kredietopening - Voorwaarden

De notariële akte vormt een uitvoerbare titel wanneer ze, in haar authentieke vorm, alle gegevens bekrachtigt die nodig zijn om het bestaan, de opeisbaarheid en het bedrag van de schuldvordering te bepalen (1); de uitvoerbare kracht van de notariële akte die een kredietopening tot voorwerp heeft, komt niet in het gedrang wanneer voor de bepaling van het verschuldigde bedrag bij de vervaldag of voor het uitstel van deze vervaldag wegens een verlenging van het krediet moet worden gesteund op externe gegevens; evenmin is vereist dat de akte een uitdrukkelijke terugbetalingsverplichting bevat wanneer het bestaan van deze verbintenis en de omvang ervan impliciet uit de akte volgt. (1) Cass. 1 juni 2017, AR C.16.0479.F, AC 2017, nr. 367.

- Art. 19 Wet 25 ventôse jaar XI op het notarisambt

- Art. 1494, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

12 oktober 2018

C.2018.0109.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181012.6](#)

AC nr. 552

Gedwongen tenuitvoerlegging - Dwangsom - Invordering - Rechtsmisbruik - Bevoegdheid - Beslagrechter

Aangezien de beslagrechter bevoegd is om kennis te nemen van alle executiegeschillen die ter zake kunnen rijzen, is hij ook bevoegd om te oordelen of de invordering van de dwangsom in de gegeven omstandigheden geen misbruik van recht oplevert (1). (1) Zie (op dit punt andersluidende) concl. OM; het OM concludeerde eveneens tot vernietiging, doch op de derde grief van het enig cassatiemiddel; het was immers van mening dat de appelrechter, als beslagrechter in hoger beroep, zich de facto de exclusieve bevoegdheid van de dwangsomrechter om de dwangsom te verminderen of op te heffen had aangematigd.

- Art. 1134, derde lid Burgerlijk Wetboek

- Artt. 1385quater en 1395 Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2015.0086.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.1](#)

AC nr. 570

BEVOEGDHEID EN AANLEG

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Volstreekte bevoegdheid (materiële - persoonlijke) - Dwangsom - Dwangsomrechter - Beslagrechter - Taakverdeling

De regeling van de dwangsom gaat uit van een strikte taakverdeling tussen de rechter die de dwangsom oplegt, de dwangsomrechter, en de rechter die moet oordelen over het al dan niet verbeurd zijn ervan, de beslagrechter (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1385bis t.e.m. 1385nonies Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018 C.2015.0086.N [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.1](#) AC nr. 570

Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Volstreekte bevoegdheid (materiële - persoonlijke) - Dwangsom - Invordering - Rechtsmisbruik - Beslagrechter

Aangezien de beslagrechter bevoegd is om kennis te nemen van alle executiegeschillen die ter zake kunnen rijzen, is hij ook bevoegd om te oordelen of de invordering van de dwangsom in de gegeven omstandigheden geen misbruik van recht oplevert (1). (1) Zie (op dit punt andersluidende) concl. OM; het OM concludeerde eveneens tot vernietiging, doch op de derde grief van het enig cassatiemiddel; het was immers van mening dat de appelrechter, als beslagrechter in hoger beroep, zich de facto de exclusieve bevoegdheid van de dwangsomrechter om de dwangsom te verminderen of op te heffen had aangematigd.

- Art. 1134, derde lid Burgerlijk Wetboek

- Artt. 1385quater en 1395 Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018 C.2015.0086.N [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.1](#) AC nr. 570

Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Plaatselijke bevoegdheid - Contractueel bevoegdheidsbeding - Bevoegdheidsovereenkomst - Betwisting - Tegenstelbaarheid - Beoordeling

De bevoegdheidsovereenkomst die wettig is aangegaan strekt de partijen tot wet; wanneer een exceptie van onbevoegdheid wordt opgeworpen, staat het aan de krachtens het bevoegdheidsbeding aangezochte rechter om het bestaan en de bindende kracht van het bevoegdheidsbeding te beoordelen teneinde zijn bevoegdheid te bepalen; deze beslissing laat de beoordeling over het bodemgeschil onverlet.

- Artt. 8, 10, 624 en 854 Gerechtelijk Wetboek

22 oktober 2018 C.2018.0205.N [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181022.1](#) AC nr. 575

BEWIJS

STRAFZAKEN

Strafzaken - Bewijsvoering - Voorlopige hechtenis - Onderzoeksgerechten - Toezicht op de regelmatigheid van het onderzoek voorafgaand aan de uitvoering van het bevel tot aanhouding - Wettelijke grondslag

Noch artikel 5 EVRM noch enige andere bepaling verbieden het onderzoeksgerecht om op grond van artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering de regelmatigheid na te gaan van het onderzoek dat aan de uitvoering van het bevel tot aanhouding voorafgaat.

- Artt. 16 en 21, § 4 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 32 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

- Art. 5 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2018 P.2018.1153.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.4](#) AC nr. 656

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

- Gemeente - Beslissing van het college van burgemeester en schepenen - Machtiging van de gemeenteraad - Uitlegging van de beraadslagingen van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen

Uit de artikelen 123, 8°, en 270, tweede lid, Nieuwe Gemeentewet volgt dat de rechtsvordering van de gemeente wordt ingesteld door het college van burgemeester en schepenen, mits machtiging van de gemeenteraad; wat dat betreft is het noodzakelijk doch voldoende dat het college uitdrukkelijk zijn wil te kennen heeft gegeven om de overwogen rechtsvordering in te stellen; de nuttige uitlegging van de beraadslagingen van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen vergt dat die vergeleken worden met de wetsbepalingen die ze beweren toe te passen, waarbij de vaststelling van wat elk van die instellingen kon doen een aanwijzing is van wat ze daadwerkelijk hebben gedaan; aangezien het krachtens de voormelde bepalingen niet aan de gemeenteraad is om te beslissen om de rechtsvordering in te stellen, maar enkel om daartoe machtiging te verlenen, houdt de machtiging die door de raad aan het college wordt gegeven in beginsel in dat het college, behoudens aanwijzingen in tegengestelde zin, vooraf heeft beslist om de rechtsvordering in te stellen en om die beslissing aan de gemeenteraad tot machtiging voor te leggen(1). (1) Volgens het OM hebben de appelrechters in onderhavig geval in feite en naar recht vastgesteld dat uit het dossier niet blijkt dat het college van burgemeester en schepenen, nog vóór de klacht met burgerlijkepartijstelling, heeft beslist om de strafvordering tegen de verweerder op gang te brengen. Het leidt daaruit in ondergeschikte orde af dat het middel in zoverre niet-ontvankelijk is.(M.N.B.)

- Artt. 123, 8° en 270, tweede lid Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988

24 oktober 2018

P.2018.0270.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.5](#)

AC nr. 582

- Ouderlijk gezag - Domiciliëring en huisvesting van het kind - Aard van de vordering

De vordering die, in het kader van de handhaving van het gezamenlijk ouderlijk gezag, de domiciliëring en de huisvesting van het kind bij de vader dan wel bij de moeder vraagt, is van burgerrechtelijke aard (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2019, nr. 311, met betrekking tot de procedure die van toepassing is voor de jeugdrechtbank wanneer ze over een dergelijke vordering uitspraak doet.

- Art. 374, § 1 Burgerlijk Wetboek

22 mei 2019

P.2019.0252.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.3](#)

AC nr. ...

- Openbaar ministerie - Hoedanigheid om cassatieberoep in te stellen - Voorwaarden - Vereisten van de openbare orde

Het openbaar ministerie heeft in de regel niet de hoedanigheid om cassatieberoep in te stellen tegen de beschikkingen betreffende de burgerlijke rechtsvordering; artikel 138bis Gerechtelijk Wetboek staat het openbaar ministerie weliswaar toe om in burgerlijke zaken ambtshalve op te treden telkens als de openbare orde zijn tussenkomst vergt, maar uit dat artikel volgt niet dat het openbaar ministerie een ambtshalve vordering kan instellen telkens als er sprake is van een schending van een bepaling van openbare orde of van een bepaling die de openbare orde raakt; de vereisten van de openbare orde die, in de zin van voormeld artikel 138bis, een dergelijke tussenkomst kunnen verantwoorden, impliceren dat de openbare orde in het gedrang wordt gebracht door een feitelijke toestand die verholpen moet worden; dat is het geval wanneer de aantasting van fundamentele beginselen algemene belangen zoals de rechterlijke organisatie, de rechtszekerheid of de sociale vrede schaadt (1). (1) Zie andersluidende concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2019, nr. 311; R. DECLERCQ, « Pourvoi en cassation en matière répressive », R.P.D.B., 2015, nr. 118 en de verwijzingen in de noten.

- Art. 138bis Gerechtelijk Wetboek

CASSATIEBEROEP

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Personen door of tegen wie cassatieberoep kan of moet worden ingesteld - Eisers en verweerders - Eiser - Openbaar ministerie - Voorwaarden - Vereisten van de openbare orde

Het openbaar ministerie heeft in de regel niet de hoedanigheid om cassatieberoep in te stellen tegen de beschikkingen betreffende de burgerlijke rechtsvordering; artikel 138bis Gerechtelijk Wetboek staat het openbaar ministerie weliswaar toe om in burgerlijke zaken ambtshalve op te treden telkens als de openbare orde zijn tussenkomst vergt, maar uit dat artikel volgt niet dat het openbaar ministerie een ambtshalve vordering kan instellen telkens als er sprake is van een schending van een bepaling van openbare orde of van een bepaling die de openbare orde raakt; de vereisten van de openbare orde die, in de zin van voormeld artikel 138bis, een dergelijke tussenkomst kunnen verantwoorden, impliceren dat de openbare orde in het gedrang wordt gebracht door een feitelijke toestand die verholpen moet worden; dat is het geval wanneer de aantasting van fundamentele beginselen algemene belangen zoals de rechterlijke organisatie, de rechtszekerheid of de sociale vrede schaadt (1). (1) Zie andersluidende concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2019, nr. 311; R. DECLERCQ, « Pourvoi en cassation en matière répressive », R.P.D.B., 2015, nr. 118 en de verwijzingen in de noten.

- Art. 138bis Gerechtelijk Wetboek

Burgerlijke zaken - Vormen - Vorm van het cassatieberoep en vermeldingen - Betekening niet gevolgd door neerlegging - Implicaties

Uit artikel 1079 Ger. W. volgt dat de voorziening bij het Hof wordt ingesteld door het neerleggen van een verzoekschrift ter griffie, en niet door de betekening ervan; wanneer bijgevolg de betekening van een verzoekschrift niet wordt gevolgd door de neerlegging ervan ter griffie, staat niets eraan in de weg dat de eiser het verzoekschrift een tweede maal laat betekenen om dit verzoekschrift vervolgens tijdig neer te leggen ter griffie (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 1079, eerste en tweede lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

STRAFZAKEN

Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn voor memories en stukken - Memorie van antwoord van de beklaagde - Niet aan de andere partijen ter kennis gebracht - Ontvankelijkheid

De memorie van antwoord van een beklaagde die niet aan de andere partijen ter kennis is gebracht kan als ontvankelijk worden beschouwd wat betreft het cassatieberoep gericht tegen de beslissing op de strafvordering maar wordt als onontvankelijk beschouwd in zoverre het gericht is tegen de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering die tegen hem is ingesteld en tegen de beslissing over de rechtsplegingsvergoeding (1). (1) Zie Cass. 30 juni 2015, AR P.15.0321.N, AC 2015, nr. 452; Cass. 2 juni 2015, AR P.15.0224.N, AC 2015, nr. 366.

- Artt. 427, eerste lid, en 429, vierde lid Wetboek van Strafvordering

Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Voorbarig cassatieberoep (geen eindbeslissing) - Beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling uitspraak doende over de regelmatigheid van het gerechtelijk onderzoek - Onmiddellijk

cassatieberoep - Ontvankelijkheid

De niet definitieve beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak doet over de regelmatigheid van het gerechtelijk onderzoek valt niet onder de gevallen bedoeld in artikel 420, tweede lid, Wetboek van Strafvordering; het cassatieberoep tegen een dergelijke beslissing is bijgevolg niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 654.

- Artt. 136, tweede lid, 136bis, 235bis en 420, tweede lid Wetboek van Strafvordering

21 november 2018

P.2018.0763.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.2](#)

AC nr. 654

Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Gemis aan belang of bestaansreden - Gemis aan belang - Kosten van het hoger beroep - Beslissing om de kosten van het hoger beroep ten laste van de burgerlijke partij te leggen - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - Middel van niet-ontvankelijkheid opgeworpen door de beklagde

De beklagde heeft er geen belang bij de wettigheid te betwisten van de beslissing van de appelrechters om de kosten van het hoger beroep ten laste van de burgerlijke partij te leggen.

24 oktober 2018

P.2018.0270.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.5](#)

AC nr. 582

Strafzaken - Vormen - Vorm van het cassatieberoep en vermeldingen - Verklaring van cassatieberoep - Ontvankelijkheid - Voorwaarden - Handtekening van een advocaat die houder is van een getuigschrift van een opleiding in cassatieprocedures - Termijn om de stukken neer te leggen die van de opleiding getuigen

De hoedanigheid van advocaat-houder van een getuigschrift wordt bewezen door de loutere vermelding van houder daarvan te zijn, in de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, met name de stukken die binnen de termijn van twee maanden bepaald in artikel 429, tweede lid, Wetboek van Strafvordering zijn neergelegd; daaruit volgt dat die hoedanigheid niet bewezen is wanneer die vermelding ontbreekt; dit minimale vormvereiste streeft een rechtmatig doel na en dergelijk bewijsmiddel kan niet beschouwd worden als afbreuk doende aan het recht om cassatieberoep in te stellen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 616.

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 425, § 1, tweede lid, en 429, tweede lid Wetboek van Strafvordering

7 november 2018

P.2018.0949.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.12](#)

AC nr. 616

Strafzaken - Personen door of tegen wie cassatieberoep kan of moet worden ingesteld - Strafvordering - Burgerlijke partij - Gemeente - Beslissing van het college van burgemeester en schepenen - Machtiging van de gemeenteraad

Het college van burgemeester en schepenen kan cassatieberoep instellen nog vóór de gemeenteraad goedkeuring en machtiging heeft verleend aan het voorstel ad hoc van dat college (1). (Impliciete oplossing). (1) Het OM had in hoofdorde andersluidend geconcludeerd dat:-het door de verweerder aangevoerde artikel 848 Gerechtelijk Wetboek betreffende de ontkenning van proceshandelingen weliswaar niet van toepassing is op de strafzaken, ook als die enkel uitspraak doen over een burgerlijke rechtsvordering (Cass. 19 januari 2000, AR P.99.0503.F, AC 2000, nr. 45; Cass. 11 februari 1986, AR 8815, AC 1985-86, nr. 373).-het college van burgemeester en schepenen, ingevolge artikel 270, tweede lid, Nieuwe Gemeentewet, in tegenstelling tot wat het heeft gedaan, toch geen cassatieberoep kon indienen tegen het arrest dat de strafvordering niet-ontvankelijk verklaart vooraleer de gemeenteraad zijn machtiging ad hoc had verleend, die het college trouwens aan de raad had gevraagd maar die deze pas na de verklaring van cassatieberoep heeft verleend;-het college bovendien, door "voor te stellen" een cassatieberoep in te dienen, door Mr. R. daartoe de opdracht te geven en door de gemeenteraad om machtiging te vragen om die procedure in te stellen, niet heeft beslist om cassatieberoep in te stellen en nog minder om de burgemeester daartoe de opdracht te geven;-het eerste middel van niet-ontvankelijkheid van de verweerder is bijgevolg gegrond.(M.N.B.)

- Artt. 123, 8°, en 270, eerste lid Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988

24 oktober 2018

P.2018.0270.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.5](#)

AC nr. 582

CASSATIEMIDDELEN

STRAFZAKEN

Strafzaken - Onduidelijk middel - Aflopend misdrijf - Constitutieve bestanddelen - Voltrekking

In strafzaken is het opstellen van een middel aan geen enkel bijzonder vormvereiste onderworpen en de wet bepaalt geen terminologie die dwingend bij de formulering moet worden gebruikt; het aangevoerde middel moet evenwel duidelijk en gestructureerd uiteengezet zijn, zodat blijkt welke rechtsregel de bestreden beslissing schendt en waarom de insteller van het cassatieberoep daartegen opkomt; het is niet aan het Hof om, in een uiteenzetting die niet aan de minimale vereisten van begrijpelijkheid beantwoordt, na te gaan wat het aangevoerde middel zou kunnen zijn (1). (1) Zie R. DECLERCQ, « Pourvoi en cassation en matière répressive », RPDB 2015, nr. 654 en verwijzingen in noten 2273 en 2274.

- Art. 429, eerste lid Wetboek van Strafvordering

21 november 2018

P.2018.0678.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.1](#)

AC nr. 653

DAGVAARDING

- Verjaring - Burgerlijke zaken - Stuiting - Dagvaarding voor het gerecht - Begrip - Neerlegging van een conclusie

Een pauliaanse vordering strekt ertoe het verhaalsrecht van de schuldeiser te bewaren zodat een dagvaarding op grond van artikel 1167 Burgerlijk Wetboek zowel als een conclusie neergelegd in dit geding met de schuldenaar er eveneens toe strekken de vordering van de schuldeiser te doen erkennen (1) (2). (1) Zie concl. OM.

Het OM concludeerde eveneens tot verwerping van het cassatieberoep, doch was van mening dat het tweede onderdeel van het cassatiemiddel, waarvan het vierde subonderdeel in het hier gepubliceerde arrest wordt beantwoord met deze rechtsregel, in zijn geheel niet tot cassatie kon leiden nu het opkomt tegen de beslissing dat de verjaring gestuit is. De appelrechter oordeelde immers niet alleen dat de verjaring van de rechtsvordering van de verweerster gestuit is, maar ook dat de sanctie van het door eiser gepleegde rechtsmisbruik erin bestaat dat de verweerster nog de mogelijkheid moet worden geboden haar aanspraken te doen gelden. Deze in het vierde en vijfde onderdeel tevergeefs bekritiseerde schraagt volgens het OM de beslissing.

Het hier gepubliceerde arrest, dat zoals hoger gesteld eerst antwoordt op het vierde subonderdeel van het tweede onderdeel van het cassatiemiddel en dat oordeelt dat de erin aangevoerde grief dat de verjaring van de titel van de verweerster door de conclusie van de verweerster niet rechtsgeldig was gestuit, niet aangenomen kan worden, oordeelt vervolgens dat de overige grieven, die gericht zijn op andere redenen van stuiting, geen belang vertonen en bijgevolg niet ontvankelijk zijn. (2) Zie Cass. 13 maart 2015, AR C.14.0415.N, AC 2015, nr. 196; Cass. 26 april 2012, AC 2012, nr. 260, met concl. OM.

- Art. 1167 Burgerlijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2017.0470.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.2](#)

AC nr. 571

DOUANE EN ACCIJNZEN

- Vordering tot inning van de ontdoken rechten - Aard - Draagwijdte - Rechtsplegingsvergoeding

De rechtsvordering tot invordering van de ontdoken rechten bedoeld in artikel 283 AWDA, die door de administratie der douane en accijnzen is ingesteld in het kader van de in de artikelen 281 en 282 van die wet bedoelde misdrijven, is een burgerlijke rechtsvordering samenhangend met de strafvordering, die niet uit het misdrijf voortvloeit maar haar grondslag vindt in de wet die de verplichting tot betaling van rechten oplegt; de administratie der douane en accijnzen kan evenmin als burgerlijke partij worden beschouwd in de zin van artikel 162bis, tweede lid, Wetboek van Strafvordering en kan niet, wanneer die burgerlijke vordering wordt afgewezen, tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding aan de beklaagde worden veroordeeld.

- Art. 283 Algemene Wet 18 juli 1977 inzake douane en accijnzen
- Art. 162bis, tweede lid Wetboek van Strafvordering
- Art. 1022 Gerechtelijk Wetboek

10 oktober 2018 P.2018.0184.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.3](#) AC nr. 537

- Accijnsrechten - Betaling van de ontdoken rechten - Verschuldigd - Douaneagentschap

Krachtens artikel 7, § 1, d), Wet van 22 december 2009 betreffende de algemene regeling inzake accijnzen kan het douaneagentschap dat de accijnsgoederen bij invoer aangeeft of zijn lasthebber, tot betaling van de ontdoken rechten worden gehouden.

- Art. 7, § 1, d) Wet 22 december 2009 betreffende een algemene regeling voor rookvrije gesloten plaatsen toegankelijk voor het publiek en ter bescherming van werknemers tegen tabaksrook

10 oktober 2018 P.2018.0184.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.3](#) AC nr. 537

DWANGSOM

- Invordering - Rechtsmisbruik - Bevoegdheid - Beslagrechter

Aangezien de beslagrechter bevoegd is om kennis te nemen van alle executiegeschillen die ter zake kunnen rijzen, is hij ook bevoegd om te oordelen of de invordering van de dwangsom in de gegeven omstandigheden geen misbruik van recht oplevert (1). (1) Zie (op dit punt andersluidende) concl. OM; het OM concludeerde eveneens tot vernietiging, doch op de derde grief van het enig cassatiemiddel; het was immers van mening dat de appelrechter, als beslagrechter in hoger beroep, zich de facto de exclusieve bevoegdheid van de dwangsomrechter om de dwangsom te verminderen of op te heffen had aangematigd.

- Art. 1134, derde lid Burgerlijk Wetboek
- Artt. 1385quater en 1395 Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018 C.2015.0086.N [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.1](#) AC nr. 570

- Dwangsomrechter - Beslagrechter - Taakverdeling

De regeling van de dwangsom gaat uit van een strikte taakverdeling tussen de rechter die de dwangsom oplegt, de dwangsomrechter, en de rechter die moet oordelen over het al dan niet verbeurd zijn ervan, de beslagrechter (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1385bis t.e.m. 1385nonies Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018 C.2015.0086.N [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.1](#) AC nr. 570

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED

GEVOLGEN T.A.V. DE GOEDEREN

Gevolgen t.a.v. de goederen - Vonnis dat de echtscheiding uitsprekt - Beginsel - Terugwerkende kracht van de gevolgen tot op de datum van de vordering tot echtscheiding - Uitzondering

Indien de rechter dit wegens uitzonderlijke omstandigheden eigen aan de zaak billijk acht, kan hij beslissen dat bij de vereffening van de gemeenschap geen rekening zal worden gehouden met sommige goederen die zijn verworven of met sommige schulden die zijn aangegaan sedert het tijdstip dat de echtgenoten feitelijk gescheiden leefden, voor zover één van de echtgenoten dat gevorderd heeft.

- Art. 1278, tweede en vierde lid Gerechtelijk Wetboek

16 mei 2019

C.2018.0042.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190516.1](#)

AC nr. ...

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL

- Exequatur - Overlevering aan de uitvaardigende Staat uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling of tot uitvoering van de hechtenis onder elektronisch toezicht - Verschil in behandeling met de in verdenking gestelde personen die onder aanhoudingsbevel zijn geplaatst in het kader van een in België geopend gerechtelijk onderzoek - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof

Aangezien artikel 20, §§2, 3 en 4, Wet Europees aanhoudingsbevel de personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel zijn aangehouden en wier overlevering aan de uitvaardigende Staat wordt uitgesteld om een in de artikelen 23 en 24 van de wet bepaalde reden, niet toelaat te verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld of om de hechtenis onder elektronisch toezicht uit te voeren, terwijl de in verdenking gestelde personen die onder aanhoudingsbevel zijn geplaatst in het kader van een in België geopend gerechtelijk onderzoek, de onderzoeksgerechten die uitspraak doen over de handhaving van de voorlopige hechtenis of over de regeling van de rechtspleging kunnen verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld of om het aanhoudingsbevel onder elektronisch toezicht uit te voeren, is er grond om het Grondwettelijk Hof hierover een prejudiciële vraag te stellen (1). (1) En dit hoewel het Grondwettelijk Hof oordeelt dat "de rol van de onderzoeksrechter bij de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel fundamenteel verschilt van diegene in het kader van de wet op de voorlopige hechtenis, nu reeds een aanhoudingsbevel werd uitgevaardigd door de bevoegde autoriteiten van een andere lidstaat. Zijn optreden heeft enkel betrekking op de eventuele hechtenis van de gezochte persoon in afwachting van een beslissing over de gevraagde overlevering." (GwH 10 oktober 2007, nr. 128/2007, §B.5.4).

- Artt. 11 en 20, §§ 2, 3 en 4 Wet 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

7 november 2018

P.2018.1095.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.10](#)

AC nr. 617

- Exequatur - Overlevering aan de uitvaardigende Staat uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling - Verschil in behandeling met de personen die krachtens een beschikking tot inhechtenisneming van de onderzoeksrechter zijn aangehouden op grond van een nog niet uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof

Aangezien artikel 20, §§2, 3 en 4, Wet Europees Aanhoudingsbevel de personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel en wier overlevering aan de uitvaardigende Staat wordt uitgesteld om een in de artikelen 23 en 24 van de wet bepaalde reden, niet toelaat te verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld, terwijl de personen die zijn aangehouden krachtens een beschikking tot inhechtenisneming van de onderzoeksrechter op grond van een Europees aanhoudingsbevel dat nog niet uitvoerbaar werd verklaard, wel een dergelijk verzoek kunnen indienen, is er grond om het Grondwettelijk Hof hierover een prejudiciële vraag te stellen.

- Artt. 11 en 20, §§ 2, 3 en 4 Wet 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

7 november 2018

P.2018.1095.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.10](#)

AC nr. ...

- Exequatur - Overlevering aan de uitvaardigende Staat uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling

onder voorwaarden of tegen borgstelling of tot uitvoering van de hechtenis onder elektronisch toezicht - Verschil in behandeling met de in verdenking gestelde personen die onder aanhoudingsbevel zijn geplaatst in het kader van een in België geopend gerechtelijk onderzoek - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof

Aangezien artikel 20, §§2, 3 en 4, Wet Europees aanhoudingsbevel de personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel zijn aangehouden en wier overlevering aan de uitvaardigende Staat wordt uitgesteld om een in de artikelen 23 en 24 van de wet bepaalde reden, niet toelaat te verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld of om de hechtenis onder elektronisch toezicht uit te voeren, terwijl de in verdenking gestelde personen die onder aanhoudingsbevel zijn geplaatst in het kader van een in België geopend gerechtelijk onderzoek, de onderzoeksgerechten die uitspraak doen over de handhaving van de voorlopige hechtenis of over de regeling van de rechtspleging kunnen verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld of om het aanhoudingsbevel onder elektronisch toezicht uit te voeren, is er grond om het Grondwettelijk Hof hierover een prejudiciële vraag te stellen (1). (1) En dit hoewel het Grondwettelijk Hof oordeelt dat "de rol van de onderzoeksrechter bij de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel fundamenteel verschilt van diegene in het kader van de wet op de voorlopige hechtenis, nu reeds een aanhoudingsbevel werd uitgevaardigd door de bevoegde autoriteiten van een andere lidstaat. Zijn optreden heeft enkel betrekking op de eventuele hechtenis van de gezochte persoon in afwachting van een beslissing over de gevraagde overlevering." (GwH 10 oktober 2007, nr. 128/2007, §B.5.4).

- Artt. 11 en 20, §§ 2, 3 en 4 Wet 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

7 november 2018

P.2018.1095.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.10](#)

AC nr. ...

- Tenuitvoerlegging gevraagd aan België - Persoon gedetineerd krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof - Opschorting van de termijnen

De opschorting van de termijnen bepaald in artikel 30 Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof ontzegt degene die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel wordt gedetineerd, het recht niet de wettigheid van zijn detentie door een rechter te laten toetsen, met name uit het oogpunt van de redelijke termijn van de vervolging (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 290.

- Art. 30 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989

- Artt. 5.3 en 5.4 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

15 mei 2019

P.2019.0469.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.4](#)

AC nr. ...

- Exequatur - Overlevering aan de uitvaardigende Staat uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling - Verschil in behandeling met de personen die krachtens een beschikking tot inhechtenisneming van de onderzoeksrechter zijn aangehouden op grond van een nog niet uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof

Aangezien artikel 20, §§2, 3 en 4, Wet Europees Aanhoudingsbevel de personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel en wier overlevering aan de uitvaardigende Staat wordt uitgesteld om een in de artikelen 23 en 24 van de wet bepaalde reden, niet toelaat te verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld, terwijl de personen die zijn aangehouden krachtens een beschikking tot inhechtenisneming van de onderzoeksrechter op grond van een Europees aanhoudingsbevel dat nog niet uitvoerbaar werd verklaard, wel een dergelijk verzoek kunnen indienen, is er grond om het Grondwettelijk Hof hierover een prejudiciële vraag te stellen.

- Artt. 11 en 20, §§ 2, 3 en 4 Wet 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

7 november 2018

P.2018.1095.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.10](#)

AC nr. 617

- Tenuitvoerlegging gevraagd aan België - Persoon gedetineerd krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof - Opschorting van de termijnen - Bestaanbaarheid met artikel 5.3 EVRM

Wanneer een rechtscollege kennisneemt van een vordering om aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen, moet het beoordelen in welke mate die vordering verenigbaar is met de eis dat eenieder die vóór zijn berechting wordt gedetineerd, binnen een redelijke termijn wordt berecht of hangende het proces in vrijheid wordt gesteld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 290.

- Artt. 26 en 30 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989

- Art. 5.3 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

15 mei 2019

P.2019.0469.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.4](#)

AC nr. ...

- Tenuitvoerlegging gevraagd aan België - Weigeringsgrond - Tenuitvoerlegging die afbreuk doet aan de fundamentele rechten - Begrip - Uiteenzetting van de feiten eerder in de aantonnende wijs dan in de voorwaardelijke wijs opgesteld

Met toepassing van artikel 4, 5°, Wet Europees Aanhoudingsbevel moet de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel worden geweigerd ingeval er ernstige redenen bestaan om te denken dat de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel afbreuk zou doen aan de fundamentele rechten van de betrokkene, zoals die worden bevestigd door artikel 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, en krachtens het beginsel van wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten moet de weigering tot overlevering worden verantwoord met omstandige gegevens die wijzen op een kennelijk gevaar voor de rechten van de betrokkene en die het vermoeden van eerbiediging van die rechten, dat de uitvaardigende lidstaat geniet, kunnen weerleggen (1); uit de enige omstandigheid dat het Europees aanhoudingsbevel de uiteenzetting van de feiten eerder in de aantonnende wijs dan in de voorwaardelijke wijs besluit, kan niet worden afgeleid dat er een ernstige reden zou bestaan om te denken dat de overlevering van de gezochte persoon aan de uitvaardigende lidstaat afbreuk zou doen aan zijn fundamentele rechten. (1) Cass. 15 april 2014, AR P.14.0616.F, AC 2014, nr. 289 ; Rev. dr. pén. crim., 2014, p. 1029, noot A. WEYEMBERGH en I. ARMADA, « A propos de quelques arrêts récents de la Cour de cassation concernant le motif de refus d'exécution d'un mandat d'arrêt européen fondé sur les droits fondamentaux ».

- Art. 4, 5° Wet 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

15 mei 2019

P.2019.0483.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.5](#)

AC nr. ...

EUROPESE UNIE

PREJUDICIELE GESCHILLEN

Prejudiciële geschillen - Hof van Justitie - Norm van Unierecht - Uitlegging - Draagwijdte

Wanneer de Unierechter op prejudiciële vraag een norm van Unierecht uitlegt, verklaart en preciseert hij de betekenis en de strekking die deze norm vanaf het tijdstip van zijn inwerkingtreding heeft of had moeten hebben; een dergelijke beslissing is declaratief en doet geen rechten ontstaan (1). (1) Zie andersluidende concl. OM.

12 oktober 2018

C.2017.0053.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181012.1](#)

AC nr. 547

FABRIEKSGEHEIM

- Werkzaam

Een zelfstandige werknemer kan als "werkzaam" worden beschouwd in de zin van artikel 309 Strafwetboek (1). (1) Ibid.

- Art. 309 Strafwetboek

10 oktober 2018 P.2018.0448.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.6](#) AC nr. 540

- Materieel bestanddeel

De rechter kan naar recht de ontstentenis van een materieel bestanddeel van het misdrijf "onthullen van fabrieksgeheimen" afleiden uit de omstandigheden dat de verkochte keukenrecepten niet beschermd waren en de productie daarvan kan worden toegeschreven aan de kennis van de inverdenkinggestelde of door hem zijn bedacht, zelfs als laatstgenoemde de nadruk heeft gelegd op een identieke productiemethode als die van de klager (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2018, nr. 540.

- Art. 309 Strafwetboek

10 oktober 2018 P.2018.0448.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.6](#) AC nr. 540

FAILLISEMENT, FAILLISEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJ

GEVOLGEN (PERSONEN, GOEDEREN, VERBINTENISSEN)

Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Verbintenissen - Benadeelde schuldeisers - Rechtsvordering - Draagwijdte

De schuldeiser die een vordering op grond van artikel 530, §1, tweede lid, Wetboek van Vennootschappen instelt, komt niet op voor de vergoeding van individuele schade, maar voor zijn aandeel in de collectieve schade; dit aandeel in de collectieve schade houdt geen verband met de contractuele schade die een schuldeiser lijdt naar aanleiding van een door de gefailleerde vennootschap niet-nagekomen verbintenis (1). (1) Zie Cass. 10 december 2008, AR P.08.0939.F, AC 2008, nr. 714; zie ook F. PARREIN, "De allerindividueelste vordering van de allerindividueelste schade - Het persoonlijk vorderingsrecht bij kennelijk grove fout aan banden gelegd", TRV 2012, p. 50, en M. VANDENBOGAERDE, "Aansprakelijkheid van vennootschapsbestuurders", Intersentia, 2009, p. 200, nr. 246.

- Art. 530, § 1, tweede lid Wetboek 7 mei 1999 van vennootschappen

12 oktober 2018 C.2017.0614.N [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181012.2](#) AC nr. 548

MISDRIJVEN IN VERBAND MET FAILLISEMENT, BEDRIEGLIJK ONVERMOGEN

Misdrijven in verband met faillissement, bedrieglijk onvermogen - Aflopend misdrijf - Constitutieve bestanddelen - Voltrekking

Het misdrijf bewerken van bedrieglijk onvermogen is een aflopend misdrijf dat naast bijzonder opzet twee materiële bestanddelen vereist, met name het bewerken van het onvermogen en de opeisbaarheid van de niet-voldane schuld; het niet-nakomen van de verplichtingen veronderstelt het bestaan van een voldoende vaststaande schuld, wat niet uitsluit dat deze kan worden betwist, mits ze niet voor ernstige betwisting vatbaar is; de bewerking van het onvermogen kan aan de opeisbaarheid van een schuld voorafgaan waarvan de schuldenaar weet dat deze onontkoombaar is; in dat geval is het misdrijf pas voltrokken op het ogenblik waarop de schuld opeisbaar wordt want tot dan kan de schuldenaar niet verweten worden dat hij zijn verplichting niet is nagekomen (1). (1) Zie Cass. 20 januari 2015, AR P.14.1276.N, AC 2015, nr. 49 (met verwijzingen in noot); Cass. 9 februari 2011, AR P.10.1602.F, AC 2011, nr. 114; Cass. 21 november 2006, AR P.06.0830.N, AC 2006, nr. 582; Cass. 5 december 2000, AR P.99.0189.N, AC 2000, nr. 667.

- Art. 490bis Strafwetboek

7 november 2018 P.2018.0662.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.11](#) AC nr. 615

GEMEENTE

- Cassatieberoep - Beslissing van het college van burgemeester en schepenen - Machtiging van de gemeenteraad

Het college van burgemeester en schepenen kan cassatieberoep instellen nog vóór de gemeenteraad goedkeuring en machtiging heeft verleend aan het voorstel ad hoc van dat college (1). (Impliciete oplossing). (1) Het OM had in hooforde andersluidend geconcludeerd dat:-het door de verweerder aangevoerde artikel 848 Gerechtelijk Wetboek betreffende de ontkenenis van proceshandelingen weliswaar niet van toepassing is op de strafrechten, ook als die enkel uitspraak doen over een burgerlijke rechtsovereenkomst (Cass. 19 januari 2000, AR P.99.0503.F, AC 2000, nr. 45; Cass. 11 februari 1986, AR 8815, AC 1985-86, nr. 373).-het college van burgemeester en schepenen, ingevolge artikel 270, tweede lid, Nieuwe Gemeentewet, in tegenstelling tot wat het heeft gedaan, toch geen cassatieberoep kon indienen tegen het arrest dat de strafvordering niet-ontvankelijk verklaart vooraleer de gemeenteraad zijn machtiging ad hoc had verleend, die het college trouwens aan de raad had gevraagd maar die deze pas na de verklaring van cassatieberoep heeft verleend;-het college bovendien, door "voor te stellen" een cassatieberoep in te dienen, door Mr. R. daartoe de opdracht te geven en door de gemeenteraad om machtiging te vragen om die procedure in te stellen, niet heeft beslist om cassatieberoep in te stellen en nog minder om de burgemeester daartoe de opdracht te geven;-het eerste middel van niet-ontvankelijkheid van de verweerder is bijgevolg gegrond.(M.N.B.)

- Artt. 123, 8°, en 270, eerste lid Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988

24 oktober 2018

P.2018.0270.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.5](#)

AC nr. 582

- Burgerlijke rechtsovereenkomst - Beslissing van het college van burgemeester en schepenen - Machtiging van de gemeenteraad - Nuttige uitlegging van de beraadslagingen van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen

Uit de artikelen 123, 8°, en 270, tweede lid, Nieuwe Gemeentewet volgt dat de rechtsovereenkomst van de gemeente wordt ingesteld door het college van burgemeester en schepenen, mits machtiging van de gemeenteraad; wat dat betreft is het noodzakelijk doch voldoende dat het college uitdrukkelijk zijn wil te kennen heeft gegeven om de overwogen rechtsovereenkomst in te stellen; de nuttige uitlegging van de beraadslagingen van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen vergt dat die vergeleken worden met de wetsbepalingen die ze beweren toe te passen, waarbij de vaststelling van wat elk van die instellingen kon doen een aanwijzing is van wat ze daadwerkelijk hebben gedaan; aangezien het krachtens de voormelde bepalingen niet aan de gemeenteraad is om te beslissen om de rechtsovereenkomst in te stellen, maar enkel om daartoe machtiging te verlenen, houdt de machtiging die door de raad aan het college wordt gegeven in beginsel in dat het college, behoudens aanwijzingen in tegengestelde zin, vooraf heeft beslist om de rechtsovereenkomst in te stellen en om die beslissing aan de gemeenteraad tot machtiging voor te leggen(1). (1) Volgens het OM hebben de appelrechters in onderhavig geval in feite en naar recht vastgesteld dat uit het dossier niet blijkt dat het college van burgemeester en schepenen, nog vóór de klacht met burgerlijkepartijstelling, heeft beslist om de strafvordering tegen de verweerder op gang te brengen. Het leidt daaruit in ondergeschikte orde af dat het middel in zoverre niet-ontvankelijk is.(M.N.B.)

- Artt. 123, 8° en 270, tweede lid Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988

24 oktober 2018

P.2018.0270.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.5](#)

AC nr. 582

GERECHTSKOSTEN

STRAFZAKEN

Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Kosten van het hoger beroep - Beslissing om de kosten van het hoger beroep ten laste van de burgerlijke partij te leggen - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - Middel van niet-ontvankelijkheid opgeworpen door de beklaagde - Belang

De beklaagde heeft er geen belang bij de wettigheid te betwisten van de beslissing van de appelrechtshouders om de kosten van het hoger beroep ten laste van de burgerlijke partij te leggen.

24 oktober 2018

P.2018.0270.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.5](#)

AC nr. 582

GRONDWET

GRONDWET 1994 (ART. 1 TOT 99)

Art. 12 - Artikel 12, tweede lid - Wettigheidsbeginsel - Voorzienbaarheid van de strafrechtspleging - Draagwijdte - Voorrecht van rechtsmacht - Magistraat van eerste aanleg in verdenking gesteld van misdaden buiten de uitoefening van zijn ambt gepleegd - Regeling van de rechtspleging - Bevoegd rechtcollege

De toepassing van bepalingen van het Wetboek van Strafvordering met het oog op de uitbreiding, ten gunste van een inverdenkinggestelde, van de rechten waarover andere rechtzoekenden beschikken die zich in dezelfde toestand bevinden, door de macht van het openbaar ministerie te beperken om als enige, na afloop van het gerechtelijk onderzoek, te beslissen over de verwijzing naar de feitenrechter, kan geen miskennis van het legaliteitsbeginsel opleveren (1); de aanwending, ten gunste van die inverdenkinggestelde, van een rechtspleging die toelaat om, op tegenspraak, het bestaan van voldoende bezwaren na te gaan die zijn verwijzing verantwoordt, stelt geen nieuwe vervolging buiten het wettelijk kader in maar beperkt daarentegen, in het geval van vervolging ingesteld door het openbaar ministerie, de prerogatieven van laatstgenoemde, waaraan de wet de bevoegdheid toekende om alleen te beslissen over het gevolg dat aan het gerechtelijk onderzoek moet worden verleend zodra het is afgesloten (2). (1) Wat dit beginsel betreft, zie P. Marchal, o.c., nr. 68-3. (2) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 654.

- Artt. 127, 479, 480, 482bis, eerste lid, en 502 Wetboek van Strafvordering

- Art. 12, tweede lid De gecoördineerde Grondwet 1994

21 november 2018

P.2018.0763.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.2](#)

AC nr. 654

Art. 12 - Artikel 12, tweede lid - Voorzienbaarheid van de strafrechtspleging

De vereiste van voorzienbaarheid van de strafrechtspleging waarborgt elke burger dat tegen hem enkel een opsporingsonderzoek, een gerechtelijk onderzoek of een vervolging kan worden ingesteld volgens een bij wet bepaalde procedure waarvan hij vóór de aanwending kennis kan nemen (1). (1) Cass. 21 oktober 2014, AR P.14.0367.N, AC 2014, nr. 626; GwH 21 december 2004, nr. 202/2004, § B.4.2; GwH 21 december 2017, nr. 148/2017, § B.93.3; zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 654; P. MARCHAL, "Principes généraux du droit", RPDB. 2014, nr. 68-3.

- Art. 12, tweede lid De gecoördineerde Grondwet 1994

21 november 2018

P.2018.0763.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.2](#)

AC nr. 654

GRONDWETTELIJK HOF

- Vaststelling van een leemte in de wet - Procesregeling - Bevoegdheid van de rechter

Wanneer het Grondwettelijk Hof vaststelt dat een bepaling van het Wetboek van Strafvordering wegens een leemte de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, staat het aan de rechter om die leemte in de mate van het mogelijke aan te vullen; die mogelijkheid hangt evenwel af van de aard van de leemte; indien de aanvulling ervan vereist dat een volledig andere procesregeling wordt ingevoerd, kan de rechter zich niet in de plaats van de wetgever stellen; indien evenwel aan de ongrondwettigheid een einde kan worden gesteld door enkel het wettelijk kader aan te vullen zodat het niet meer strijdig is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, kan en moet de rechter dit doen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 654.

21 november 2018

P.2018.0763.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.2](#)

AC nr. 654

- Prejudiciële vraag - Daaropvolgende bijkomende termijn om hoger beroep in te stellen voor het openbaar ministerie en de burgerlijke partij

Aangezien de beklaagde, in geval van hoger beroep ingesteld door het openbaar ministerie of de burgerlijke partij, niet over een bijkomende termijn beschikt om hoger beroep in te stellen, terwijl een dergelijke termijn van tien dagen openstaat voor het openbaar ministerie en, in voorkomend geval, voor de burgerlijke partij, in geval van hoger beroep ingesteld door de beklaagde, en terwijl elk van die partijen de saisine van de appelrechters kan beperken, moet aan het Grondwettelijk Hof dienaangaande een prejudiciële vraag worden gesteld (1). (1) Zie wat dat betreft de gedeeltelijk andersluidende concl. OM "in hoofdzaak", in Pas. 2018, nr. 584.

- Art. 203, § 1, tweede lid, en § 2 Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018

P.2018.0715.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.1](#)

AC nr. ...

- Prejudiciële vraag - Daaropvolgende bijkomende termijn om hoger beroep in te stellen voor het openbaar ministerie en de burgerlijke partij

Aangezien de beklaagde, in geval van hoger beroep ingesteld door het openbaar ministerie of de burgerlijke partij, niet over een bijkomende termijn beschikt om hoger beroep in te stellen, terwijl een dergelijke termijn van tien dagen openstaat voor het openbaar ministerie en, in voorkomend geval, voor de burgerlijke partij, in geval van hoger beroep ingesteld door de beklaagde, en terwijl elk van die partijen de saisine van de appelrechters kan beperken, moet aan het Grondwettelijk Hof dienaangaande een prejudiciële vraag worden gesteld (1). (1) Zie wat dat betreft de gedeeltelijk andersluidende concl. OM "in hoofdzaak", in Pas. 2018, nr. 584.

- Art. 203, § 1, tweede lid, en § 2 Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018

P.2018.0715.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.1](#)

AC nr. 584

- Prejudiciële vraag - Persoon gedetineerd krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Prejudiciële vraag door het Hof - Opschorting van de termijnen

De opschorting van de termijnen bepaald in artikel 30 Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof ontzegt degene die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel wordt gedetineerd, het recht niet de wettigheid van zijn detentie door een rechter te laten toetsen, met name uit het oogpunt van de redelijke termijn van de vervolging (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 290.

- Art. 30 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989

- Artt. 5.3 en 5.4 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

15 mei 2019

P.2019.0469.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.4](#)

AC nr. ...

- Prejudiciële vraag - Persoon gedetineerd krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Prejudiciële vraag door het Hof - Opschorting van de termijnen - Bestaanbaarheid met artikel 5.3 EVRM

Wanneer een rechtscollege kennisneemt van een vordering om aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen, moet het beoordelen in welke mate die vordering verenigbaar is met de eis dat eenieder die vóór zijn berechting wordt gedetineerd, binnen een redelijke termijn wordt berecht of hangende het proces in vrijheid wordt gesteld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 290.

- Artt. 26 en 30 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989

- Art. 5.3 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

15 mei 2019

P.2019.0469.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.4](#)

AC nr. ...

HEROPENING VAN DE RECHTSPLEGING

- Europees Hof voor de Rechten van de Mens - Verzoekschrift - Erkenning door de Belgische Staat van een schending van het Verdrag - Doorhaling van de zaak - Gezag van uitgelegde zaak

Het beginsel van de scheiding der machten houdt in dat de Rechterlijke Macht niet gebonden is door de uitlegging die de administratie van het Verdrag geeft of door de bewering van die administratie dat een rechter dat Verdrag zou hebben geschonden; heeft geen gezag van uitgelegde zaak de beslissing van het EHRM tot doorhaling van de zaak op de rol nadat het zich ertoe heeft beperkt, zonder tot miskenning van het Verdrag te beslissen, akte te nemen van de verklaring van de Belgische Regering volgens welke de vereiste van vermelding van de hoedanigheid van advocaat-houder van het getuigschrift in de stukken van de rechtspleging, geen waarborg biedt op het recht op toegang tot de rechter, zoals bepaald door artikel 6 EVRM (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 616.

- Artt. 425, § 1, tweede lid, 429, tweede lid, en 442bis Wetboek van Strafvordering

- Art. 37 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

7 november 2018

P.2018.0949.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.12](#)

AC nr. 616

HOF VAN ASSISEN

BEHANDELING TER ZITTING EN TUSSENARRESTEN. VERKLARING VAN DE JURY

Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Behandeling ter zitting - Voorzitter van het hof van assisen - Wraking - Gewettigde verdenking - Uitlatingen op de rechtszitting - Uitdrukking van een persoonlijke overtuiging over de werkelijkheid van een versie van de feiten

Wanneer uit de uitlatingen op de rechtszitting, zoals ze werden gecontextualiseerd, blijkt dat de voorzitter van het hof van assisen geen feitelijk aan processtukken toegekend gegeven heeft doen kennen maar een persoonlijke overtuiging over de werkelijkheid van een versie van de feiten betreffende de strafbare deelneming van een beschuldigde, die de beoordeling van de schuldvraag van de beschuldigten in hun geheel kan beïnvloeden en waarvan het onderzoek aan het hof van assisen toekomt, zijn die feiten ernstig en duidelijk genoeg om bij de partijen of bij derden gewettigde verdenking te doen ontstaan over de geschiktheid van de voorzitter om het debat met de vereiste onpartijdigheid te leiden.

- Art. 828, 1° Gerechtelijk Wetboek

14 november 2018

P.2018.1148.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181114.4](#)

AC nr. 635

HOGER BEROEP

STRAFZAKEN (DOUANE EN ACCIJNZEN INBEGREPEN)

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Incidenteel beroep - Daaropvolgende bijkomende

---

---

termijn om hoger beroep in te stellen voor het openbaar ministerie en de burgerlijke partij - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof

Aangezien de beklaagde, in geval van hoger beroep ingesteld door het openbaar ministerie of de burgerlijke partij, niet over een bijkomende termijn beschikt om hoger beroep in te stellen, terwijl een dergelijke termijn van tien dagen openstaat voor het openbaar ministerie en, in voorkomend geval, voor de burgerlijke partij, in geval van hoger beroep ingesteld door de beklaagde, en terwijl elk van die partijen de saisine van de appelrechters kan beperken, moet aan het Grondwettelijk Hof dienaangaande een prejudiciële vraag worden gesteld (1). (1) Zie wat dat betreft de gedeeltelijk andersluidende concl. OM "in hoofdzaak", in Pas. in 2018, nr. 584.

- Art. 203, § 1, tweede lid, en § 2 Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018

P.2018.0715.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.1](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Hoger beroep ingesteld door de advocaat van de appellant - Geen ondertekening op het afschrift van de akte van hoger beroep in het dossier - Vermelding door de griffier - Weerslag op de ontvankelijkheid van het hoger beroep

Wanneer het dossier het eensluidend verklaard afschrift bevat van de akte van hoger beroep, ondertekend door de griffier, en dat afschrift vermeldt dat de advocaat van de appellant de akte van hoger beroep ondertekend heeft, kunnen de appelrechters naar recht beslissen dat het hoger beroep niet onontvankelijk is op grond dat de akte van hoger beroep die in het dossier voorkomt niet door die advocaat is ondertekend (1). (1) Zie R.P.D.B., Complément I, v° "Appel en matière répressive", nr. 135 ; R. VERSTRAETEN, Handboek strafvordering, Maklu, 2012, nr. 2469, p. 1217; Brussel, 26 april 1988, Rev. dr. pén., 1988, p. 972. In tegenstelling tot de artikelen 203 en 203bis Wetboek van Strafvordering, betreffende de verklaring van hoger beroep, bepaalt artikel 204 Wetboek van Strafvordering uitdrukkelijk dat het grievenformulier in hoger beroep ondertekend moet worden door de eiser in hoger beroep of door zijn advocaat. Niettemin beslist het Hof dat uit de verklaring van hoger beroep en uit de vermeldingen van het grievenformulier kan worden afgeleid dat dit formulier, zelfs als het niet werd ondertekend, wel degelijk uitgaat van de eiser in hoger beroep (Cass. 22 mei 2018, AR P.18.0097.N, AC 2018, nr. 322).(M.N.B.)

- Art. 30 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 202 Wetboek van Strafvordering

22 mei 2019

P.2019.0490.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.4](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Grief in hoger beroep over de kwalificatie van de feiten - Saisine van de appelrechter met betrekking tot de schuldvraag

De vermelding, op het grievenformulier hoger beroep, dat het hoger beroep betrekking heeft op de kwalificatie van de feiten sluit niet noodzakelijk uit dat het tegen de beslissing over de schuldvraag is gericht; dat is het geval wanneer de appelrechter bij wie een dergelijk beperkt hoger beroep aanhangig is gemaakt en die de oorspronkelijke kwalificatie heeft uitgesloten en een andere kwalificatie onderzoekt, moet vaststellen dat de feiten in het licht daarvan niet strafbaar zijn gesteld, of dat slechts zonder zijn onder omstandigheden waarvan het aangezochte gerecht vaststelt dat deze ontbreken, met andere woorden wanneer uit het onderzoek van de kwalificatie van de feiten, zoals ze werden gepleegd, blijkt dat deze niet onder de strafwet vallen; dergelijk hoger beroep kan bijgevolg, overeenkomstig artikel 210, tweede lid, derde streepje, Wetboek van Strafvordering, de schuldigverklaring van de beklaagde aan de feiten waarvan de kwalificatie wordt betwist, bij de appelrechter aanhangig hebben gemaakt (1). (1) Zie Cass. 11 april 2018, AR P.17.1303.F, AC 2018, nr. 223, dat vaststelt dat de appelrechters hun saisine hebben overschreden door zichzelf de bevoegdheid toe te kennen om de schuldigverklaring van de beklaagde te onderzoeken, op grond dat die hoewel hij het vakje ad hoc in het grievenformulier niet had aangekruist, eensdeels, het vakje "kwalificatie van de feiten" had aangekruist en, anderdeels, de telastleggingen zowel in zijn conclusie in eerste aanleg als in zijn appelconclusie had betwist.

- Artt. 204 en 210, tweede lid Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018 P.2018.0648.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.4](#) AC nr. 583

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Grievenformulier hoger beroep - Omvang van de saisine de appelrechter

Krachtens artikel 204 Wetboek van Strafvordering wordt de omvang van de saisine van de appelrechter beoordeeld binnen de grenzen van het grievenformulier, onverminderd de toepassing van artikel 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering (1). (1) Zie Gedr.st., Kamer, 54K1418/001, p. 88; Cass. 21 december 2016, P.16.1116.F, AC 2016, nr. 740 (tweede middel), met concl. OM in Pas. 2016, nr. 740.

- Artt. 204 en 210, tweede lid Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018 P.2018.0648.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.4](#) AC nr. 583

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Vreemdelingen - Vreemdelingenwet - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Handhaving van de maatregel - Hoger beroep - Einde van de vasthouding op grond van de betwiste titel - Beroep zonder bestaansreden - Gevolgen met betrekking tot de verplichting om de beslissing met eenparigheid van stemmen van de rechters te wijzen

Het arrest dat vaststelt dat een verzoekschrift tot invrijheidstelling, dat is ingesteld tegen een met toepassing van de Vreemdelingenwet genomen vasthoudingsmaatregel, wegens een nieuwe hechtenistitel geen bestaansreden meer heeft, beveelt niet de handhaving van de vrijheidsberoving van de vreemdeling; een dergelijke beslissing dient niet met eenparigheid van stemmen van de leden van het gerecht in hoger beroep te worden gewezen, zelfs al was de beroepen beschikking gunstig voor de vreemdeling.

- Art. 211bis Wetboek van Strafvordering

- Art. 72 Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

22 mei 2019 P.2019.0490.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.4](#) AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Beginsel van het hoger beroep op grieven - Saisine van de appelrechter - Middel van openbare orde - Grond van verval van de strafvordering

Het beginsel van het hoger beroep op grieven bepaalt de omvang van de saisine van de appelrechter (1); ingevolge artikel 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering kan de appelrechter ambtshalve een middel van openbare orde opwerpen binnen de grenzen van zijn saisine die door de verklaring van hoger beroep en het grievenformulier worden bepaald (2); een grond tot verval van de strafvordering is zo een middel (3). (1) Cass. 21 december 2016, AR P.16.1116.F, AC 2016, nr. 740 met concl. OM in Pas. 2016, nr. 740; zie Memorie van Toelichting, Parl.st., Kamer, 54 K1418/001, pp. 87-88. (2) Cass. 21 december 2016, AR P.16.1116.F, AC 2016, nr. 740 met concl. OM in Pas. 2016, nr. 740; zie Memorie van Toelichting, Parl.st., Kamer, 54 K1418/001, pp. 87-88. (3) Artikel 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering bepaalt dat "Behoudens de grieven opgeworpen zoals bepaald in artikel 204, kan de beroepsrechter slechts de grieven van openbare orde ambtshalve opwerpen die betrekking hebben op [met name] de verjaring van de feiten die bij hem aanhangig zijn gemaakt (...)". Die bepaling staat de appelrechter weliswaar niet uitdrukkelijk toe om, wanneer dit in het grievenformulier niet wordt bedoeld, ambtshalve een middel van openbare orde op te werpen betreffende een andere grond van verval van de strafvordering. Er kan evenwel niet worden aangevoerd dat de appelrechter bij wie een grief betreffende de strafvordering (de schuldvraag, de kwalificatie van een misdrijf, de strafmaat, ...) aanhangig is gemaakt, dienaangaande uitspraak doet zonder, zelfs niet ambtshalve, na te gaan of de strafvordering op het ogenblik van zijn beslissing niet vervallen is, en dit ongeacht de grond van dat verval; (a fortiori wanneer dat verval na de beroepstermijn is ingetreden). Bijgevolg lijken de woorden "de verjaring van de feiten die bij hem aanhangig zijn gemaakt" niet a contrario uitgelegd te kunnen worden, in die zin dat ze het ambtshalve onderzoek van de andere gronden van verval van de strafvordering uitsluiten, behoudens de grieven opgeworpen zoals bepaald in artikel 204 (wat die gronden betreft, zie D. VANDERMEERSCH, *Éléments de droit pénal et de procédure pénale*, Die Keure, 2015, pp. 485 e.v.). De wetsgeschiedenis ontkracht die analyse niet (zie Memorie van Toelichting en Advies van de Raad van State, Parl.st., Kamer, 54K1418/001, pp. 88 en 296, nr. 67, advies ten gevolge waarvan de wijziging van artikel 210 Wetboek van Strafvordering in het wetsontwerp werd ingevoegd, hoewel die niet in het voorontwerp van wet voorkwam). (M.N.B.)

- Artt. 204, eerste lid, en 210, tweede lid Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018

P.2018.0764.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.3](#)

AC nr. 585

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Incidenteel beroep - Daaropvolgende bijkomende termijn om hoger beroep in te stellen voor het openbaar ministerie en de burgerlijke partij - Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof

Aangezien de beklaagde, in geval van hoger beroep ingesteld door het openbaar ministerie of de burgerlijke partij, niet over een bijkomende termijn beschikt om hoger beroep in te stellen, terwijl een dergelijke termijn van tien dagen openstaat voor het openbaar ministerie en, in voorkomend geval, voor de burgerlijke partij, in geval van hoger beroep ingesteld door de beklaagde, en terwijl elk van die partijen de saisine van de appelrechters kan beperken, moet aan het Grondwettelijk Hof dienaangaande een prejudiciële vraag worden gesteld (1). (1) Zie wat dat betreft de gedeeltelijk andersluidende concl. OM "in hoofdzaak", in Pas. in 2018, nr. 584.

- Art. 203, § 1, tweede lid, en § 2 Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018

P.2018.0715.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.1](#)

AC nr. 584

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Hoger beroep ingesteld op de laatste nuttige dag - Recht op een eerlijk proces

De omstandigheid dat een partij beslist om op de laatste nuttige dag hoger beroep in te stellen zonder de tegenpartij daarvan bericht te geven, kan als dusdanig ten nadele van laatstgenoemde geen miskennen van het recht op een eerlijk proces of van een andere norm opleveren.

- Art. 6 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 203, § 1 Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018

P.2018.0715.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.1](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Termijn -

Cassatieberoep ingesteld buiten de wettelijke termijn - Overmacht

Overmacht, wat de ontvankelijkheid verantwoordt van het rechtsmiddel dat na het verstrijken van de wettelijke termijn is ingesteld, kan alleen voortvloeien uit een omstandigheid buiten de wil van de partij die dit rechtsmiddel instelt en die zij onmogelijk kon voorzien of vermijden (1); de omstandigheid dat een partij hoger beroep instelt de laatste dag van de wettelijk bepaalde termijn, zelfs als zij zou nalaten de tegenpartij daarvan bericht te geven, kan laatstgenoemde niet in haar redelijke verwachtingen verschalken. (1) Cass. 27 april 2010, AR P.09.1847.N, AC 2010, nr. 285.

- Art. 203, § 1 Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018

P.2018.0715.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.1](#)

AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Termijn - Cassatieberoep ingesteld buiten de wettelijke termijn - Overmacht

Overmacht, wat de ontvankelijkheid verantwoordt van het rechtsmiddel dat na het verstrijken van de wettelijke termijn is ingesteld, kan alleen voortvloeien uit een omstandigheid buiten de wil van de partij die dit rechtsmiddel instelt en die zij onmogelijk kon voorzien of vermijden (1); de omstandigheid dat een partij hoger beroep instelt de laatste dag van de wettelijk bepaalde termijn, zelfs als zij zou nalaten de tegenpartij daarvan bericht te geven, kan laatstgenoemde niet in haar redelijke verwachtingen verschalken. (1) Cass. 27 april 2010, AR P.09.1847.N, AC 2010, nr. 285.

- Art. 203, § 1 Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018

P.2018.0715.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.1](#)

AC nr. 584

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Teniet doen van het beroepen vonnis - Verzwaring van de toestand van de beklaagde - Eenparigheid vereist

Wanneer het appelgerecht de door de eerste rechter opgelegde straffen verzwart, moet zijn beslissing, krachtens artikel 211bis Wetboek van Strafvordering, uitdrukkelijk vermelden dat ze met eenparige stemmen van zijn leden is geweest; die regel is ook van toepassing wanneer het appelgerecht, met toepassing van artikel 215 Wetboek van Strafvordering, het beroepen vonnis tenietdoet dat een straf heeft opgelegd en de uitgesproken straf verzwart (1). (1) Zie Cass. 3 januari 1990, AR 7734, AC 1989-90, nr. 264; (a contrario) Cass. 5 december 2007, AR P.07.1316.F, AC 2007, nr. 617.

- Artt. 195, eerste lid, en 211bis Wetboek van Strafvordering

10 oktober 2018

P.2018.0264.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.4](#)

AC nr. 538

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Hoger beroep ingesteld op de laatste nuttige dag - Recht op een eerlijk proces

De omstandigheid dat een partij beslist om op de laatste nuttige dag hoger beroep in te stellen zonder de tegenpartij daarvan bericht te geven, kan als dusdanig ten nadele van laatstgenoemde geen miskennis van het recht op een eerlijk proces of van een andere norm opleveren.

- Art. 6 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 203, § 1 Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018

P.2018.0715.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.1](#)

AC nr. 584

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Bevestiging van de gevangenisstraf - Uitbreiding van het gedeelte van de straf dat met uitstel gepaard gaat - Verlenging van de proeftijd - Toevoeging van de bijkomende straf van ontzetting - Verzwaring van de toestand van de beklaagde - Eenparigheid vereist

De beslissing in hoger beroep die, eensdeels, aan de door de eerste rechter opgelegde straf de ontzetting toevoegt gedurende tien jaar van de in artikel 31, 1° tot 6°, Strafwetboek opgesomde rechten en die, anderdeels, de duur van het uitstel verlengt (1) dat met de gevangenisstraf gepaard gaat, waarvan de duur ongewijzigd blijft, verzwart de uitgesproken straf zelfs als het gedeelte van de straf dat met uitstel gepaard gaat wordt verlengd (2). (1) Zie Cass. 22 oktober 2002, AR P.02.1072.N, AC 2002, nr. 560; Cass. 11 juni 1956, AC 1956, p. 856. (2) Zie andersluidende concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2018, nr. 538.

- Artt. 195, eerste lid, en 211bis Wetboek van Strafvordering

10 oktober 2018

P.2018.0264.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.4](#)

AC nr. 538

HUUR VAN GOEDEREN

PACHT

Pacht - Verplichtingen van partijen - Ontbinding

Uit artikel 29 Pachtwet blijkt dat, enerzijds, de wetgever gewild heeft dat de rechter beoordeelt of de wanprestatie van de pachter ernstig genoeg is om de ontbinding uit te spreken en, anderzijds, dat de ernst van de wanprestatie beoordeeld moet worden in het licht van het bestaan, voor de verpachter, van een schade ten gevolge van die wanprestatie (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 29 Wet van 4 november 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

19 oktober 2018

C.2018.0036.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.3](#)

AC nr. 572

Pacht - Verplichtingen van partijen - Wanprestatie van de pachter - Vordering tot ontbinding - Beoordeling door de rechter - Herstel van de schade

Bij de beoordeling van een vordering tot ontbinding van de pachtovereenkomst bij toepassing van artikel 29 Pachtwet, kan de rechter rekening houden met de omstandigheid dat de door de wanprestatie van de pachter veroorzaakte schade inmiddels is hersteld; dit herstel heeft evenwel niet noodzakelijk tot gevolg dat de rechter de pachtovereenkomst niet meer kan ontbinden (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 29 Wet van 4 november 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

19 oktober 2018

C.2018.0036.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.3](#)

AC nr. 572

Pacht - Einde (opzegging, verlenging, terugkeer) - Wanprestatie van de pachter - Vordering tot ontbinding - Beoordeling door de rechter - Herstel van de schade

Bij de beoordeling van een vordering tot ontbinding van de pachtovereenkomst bij toepassing van artikel 29 Pachtwet, kan de rechter rekening houden met de omstandigheid dat de door de wanprestatie van de pachter veroorzaakte schade inmiddels is hersteld; dit herstel heeft evenwel niet noodzakelijk tot gevolg dat de rechter de pachtovereenkomst niet meer kan ontbinden (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 29 Wet van 4 november 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

19 oktober 2018

C.2018.0036.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.3](#)

AC nr. 572

Pacht - Einde (opzegging, verlenging, terugkeer) - Wanprestatie van de pachter - Gevolg - Ontbinding

Uit artikel 29 Pachtwet blijkt dat, enerzijds, de wetgever gewild heeft dat de rechter beoordeelt of de wanprestatie van de pachter ernstig genoeg is om de ontbinding uit te spreken en, anderzijds, dat de ernst van de wanprestatie beoordeeld moet worden in het licht van het bestaan, voor de verpachter, van een schade ten gevolge van die wanprestatie (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 29 Wet van 4 november 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

19 oktober 2018

C.2018.0036.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.3](#)

AC nr. 572

INKOMSTENBELASTINGEN

PERSONENBELASTING

Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Bedrijfslasten - Uitgaven van een bedrijfsleider - Aftrekbaarheidsvoorwaarden

Uitgaven van een bedrijfsleider zijn slechts aftrekbare beroepskosten van de bedrijfsleider wanneer ze inherent zijn aan zijn activiteiten als bedrijfsleider binnen de vennootschap en niet aan de maatschappelijke activiteit van de vennootschap, nu uitgaven slechts kunnen worden beschouwd als aftrekbare beroepskosten wanneer ze inherent zijn aan de uitoefening van het beroep (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 49 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

23 november 2018

F.2017.0082.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181123.3](#)

AC nr. 662

VENNOOTSCHAPSBELASTING

Vennootschapsbelasting - Vaststelling van het belastbaar netto-inkomen - Bedrijfsverliezen - Abnormale en goedgunstige voordelen - Verbod tot verliescompensatie

Het gedeelte van het resultaat dat voortkomt uit abnormale of goedgunstige voordelen die de belastingplichtige, in welke vorm of door welk middel ook, rechtstreeks of onrechtstreeks heeft verkregen uit een onderneming ten aanzien waarvan hij zich rechtstreeks of onrechtstreeks in enige band van wederzijdse afhankelijkheid bevindt, mag niet worden gecompenseerd met het verlies van het belastbare tijdperk, derwijze dat het belastbare resultaat minstens gelijk is aan het verkregen abnormaal of goedgunstig voordeel, ongeacht of het resultaat positief dan wel negatief is (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 79 en 207 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

23 november 2018

F.2018.0016.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181123.4](#)

AC nr. 663

VOORHEFFINGEN EN BELASTINGKREDIET

Voorheffingen en belastingkrediet - Onroerende voorheffing - Vrijstellingen - Nationale domeingoederen - Goederen toebehorend aan de Orde der Architecten

De onroerende goederen die worden aangewend voor de behartiging van de aan de Orde der Architecten toevertrouwde diensten zijn nationale domeingoederen als bedoeld in artikel 253, 3° WIB92 en genieten van de vrijstelling van onroerende voorheffing (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 253, 3° Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

23 november 2018

F.2016.0090.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181123.2](#)

AC nr. 661

Voorheffingen en belastingkrediet - Onroerende voorheffing - Vrijstellingen - Nationale domeingoederen - Goederen toebehorend aan de Orde der Artsen

De onroerende goederen die worden aangewend voor de behartiging van de aan de Orde der Artsen toevertrouwde diensten zijn nationale domeingoederen als bedoeld in artikel 253, 3° WIB92 en genieten van de vrijstelling van onroerende voorheffing (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 253, 3° Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

23 november 2018

F.2016.0020.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181123.1](#)

AC nr. 660

Voorheffingen en belastingkrediet - Onroerende voorheffing - Vrijstellingen - Nationale domeingoederen

Nationale domeingoederen die voor vrijstelling van onroerende voorheffing in aanmerking komen op grond van artikel 253, 3° WIB92, zijn al de goederen die toebehoren aan de Staat, de gemeenschappen en de gewesten of aan de ondergeschikte besturen, alsmede aan alle instellingen die door die overheden zijn opgericht en belast zijn met een openbare dienst of een dienst van algemeen nut (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 253, 3° Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

23 november 2018

F.2016.0090.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181123.2](#)

AC nr. 661

Voorheffingen en belastingkrediet - Onroerende voorheffing - Vrijstellingen - Nationale domeingoederen

Nationale domeingoederen die voor vrijstelling van onroerende voorheffing in aanmerking komen op grond van artikel 253, 3° WIB92, zijn al de goederen die toebehoren aan de Staat, de gemeenschappen en de gewesten of aan de ondergeschikte besturen, alsmede aan alle instellingen die door die overheden zijn opgericht en belast zijn met een openbare dienst of een dienst van algemeen nut (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 253, 3° Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

23 november 2018

F.2016.0020.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181123.1](#)

AC nr. 660

JEUGDBESCHERMING

- Ouderlijk gezag - Domiciliëring en huisvesting van het kind - Aard van de vordering

De vordering die, in het kader van de handhaving van het gezamenlijk ouderlijk gezag, de domiciliëring en de huisvesting van het kind bij de vader dan wel bij de moeder vraagt, is van burgerrechtelijke aard (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2019, nr. 311, met betrekking tot de procedure die van toepassing is voor de jeugdrechtbank wanneer ze over een dergelijke vordering uitspraak doet.

- Art. 374, § 1 Burgerlijk Wetboek

22 mei 2019

P.2019.0252.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.3](#)

AC nr. ...

- Niet-begeleide minderjarige vreemdeling - Voogdij - Bekwaamheid om persoonlijk of door middel van zijn advocaat rechtshandelingen of procedurele handelingen te stellen - Uithandengeving - Instelling van de rechtsmiddelen - Aanvang van de termijnen

Uit de tekst of de wetsgeschiedenis van de Voogdijwet NBM blijkt niet dat de wetgever de bedoeling heeft gehad om de niet-begeleide minderjarige vreemdeling de bekwaamheid te ontzeggen om persoonlijk of door middel van zijn advocaat de rechtshandelingen of procedurele handelingen te stellen die minderjarigen zelf verrichten, zonder tussenkomst van hun wettelijke vertegenwoordiger; wanneer de minderjarige een persoon is die op het tijdstip van het als misdrijf omschreven feit zestien jaar of ouder was en die met toepassing van artikel 57bis Jeugdbeschermingswet het voorwerp is geweest van een beslissing tot uithandengeving, stelt die minderjarige persoonlijk, in voorkomend geval door tussenkomst van zijn advocaat, de bij wet bepaalde rechtsmiddelen in tegen de beslissingen van de onderzoeksgerechten en van de bijzondere kamers van de jeugdgerichten over de strafvordering; zijn ouders of voogd zijn niet bevoegd om die rechtsmiddelen in zijn naam in te stellen en de beroepstermijn begint niet te lopen vanaf de kennisgeving van die beslissingen aan de voogd (1). (1) Zie "Verslag namens de Commissie voor de Justitie", Gedr. St., Kamer, 50K2124/028, pp. 44-45 en 48.

- Art. 57bis Wet 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

- Art. 9, § 1 Programmawet (I) 24 december 2002 (art. 479) - Titel XIII - Hoofdstuk VI: Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen

10 oktober 2018

P.2018.0660.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.1](#)

AC nr. 541

MACHTEN

RECHTERLIJKE MACHT

Rechterlijke macht - Door het Grondwettelijk Hof vastgestelde leemte in de wet - Procesregeling - Bevoegdheid van de rechter

Wanneer het Grondwettelijk Hof vaststelt dat een bepaling van het Wetboek van Strafvordering wegens een leemte de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, staat het aan de rechter om die leemte in de mate van het mogelijke aan te vullen; die mogelijkheid hangt evenwel af van de aard van de leemte; indien de aanvulling ervan vereist dat een volledig andere procesregeling wordt ingevoerd, kan de rechter zich niet in de plaats van de wetgever stellen; indien evenwel aan de ongrondwettigheid een einde kan worden gesteld door enkel het wettelijk kader aan te vullen zodat het niet meer strijdig is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, kan en moet de rechter dit doen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 654.

21 november 2018

P.2018.0763.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.2](#)

AC nr. 654

SCHEIDING DER MACHTEN

Scheiding der machten - Europees Hof voor de Rechten van de Mens - Verzoekschrift - Erkenning door de Belgische Staat van een schending van het Verdrag - Doorhaling van de zaak - Gezag van uitgelegde zaak

Het beginsel van de scheiding der machten houdt in dat de Rechterlijke Macht niet gebonden is door de uitlegging die de administratie van het Verdrag geeft of door de bewering van die administratie dat een rechter dat Verdrag zou hebben geschonden; heeft geen gezag van uitgelegde zaak de beslissing van het EHRM tot doorhaling van de zaak op de rol nadat het zich ertoe heeft beperkt, zonder tot miskenning van het Verdrag te beslissen, akte te nemen van de verklaring van de Belgische Regering volgens welke de vereiste van vermelding van de hoedanigheid van advocaat-houder van het getuigschrift in de stukken van de rechtspleging, geen waarborg biedt op het recht op toegang tot de rechter, zoals bepaald door artikel 6 EVRM (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 616.

- Artt. 425, § 1, tweede lid, 429, tweede lid, en 442bis Wetboek van Strafvordering

- Art. 37 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

7 november 2018

P.2018.0949.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.12](#)

AC nr. 616

MISDRIJF

ALGEMEEN. BEGRIP. MATERIEEL EN MOREEL BESTANDEEL. EENHEID VAN OPZET

Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Moreel bestanddeel - Decreet Waals Gewest van 19 maart 2009 betreffende de instandhouding van het gewestelijk openbaar wegen- en waterwegendomein - Overschrijding van het hoogst toegelaten gewicht

Het element fout van het misdrijf bepaald in artikel 5, § 3, decreet Waals gewest van 19 maart 2009 betreffende de instandhouding van het gewestelijke openbaar wegen- en waterwegendomein wordt afgeleid uit de niet-naleving van de wet door het stellen van de verboden materiële gedraging; het feit dat een derde met het laden van de vrachtwagen is belast, laat de aansprakelijkheid van de gebruiker van het geladen voertuig onverlet omdat elkeen die dat voertuig gebruikt zich ervan moet vergewissen dat het gewicht in geladen toestand niet meer bedraagt dan het hoogst toegelaten gewicht, ook al heeft de gebruiker het voertuig niet zelf geladen (1). (1) Zie Cass. 16 september 2015, AR P.15.0838.F, AC 2015, nr. 521; Cass. 2 november 2004, AR P.04.0767.N, AC 2004, nr. 521 (betreffende de artikelen 18, §§ 1 en 2, en 26, KB Technische Eisen Voertuigen).

- Art. 5, § 3 Decreet 19 maart 2009 betreffende de instandhouding van het gewestelijke openbaar wegen- en waterwegendomein

21 november 2018

P.2018.0940.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.3](#)

AC nr. 655

ALLERLEI

Allerlei - Opzettelijke toediening van stoffen die de gezondheid zwaar kunnen schaden - Moreel bestanddeel

Hoewel artikel 402 van het Strafwetboek vereist dat het bewijs wordt geleverd van de omstandigheid dat de dader het slachtoffer opzettelijk stoffen heeft toegediend die de dood kunnen teweegbrengen of die, al zijn ze niet van dien aard dat ze de dood teweegbrengen, toch de gezondheid zwaar kunnen schaden, houdt dat moreel bestanddeel geen verband met de beweegredenen van de dader.

- Art. 402 Strafwetboek

15 mei 2019

P.2019.0088.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.1](#)

AC nr. ...

RECHTVAARDIGING EN VERSCHONING

Rechtvaardiging en verschoning - Rechtvaardiging - Onoverkomelijke dwaling - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Toezicht van het Hof

De rechter oordeelt onaantastbaar in feite over het bestaan van onoverkomelijke dwaling; het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen, zonder dat begrip te miskennen, het bestaan daarvan heeft kunnen afleiden (1). (1) Zie Cass. 7 juni 2016, AR P.15.0135.N, AC 2016, nr. 377.

- Art. 71 Strafwetboek

10 oktober 2018

P.2018.0184.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.3](#)

AC nr. 537

Rechtvaardiging en verschoning - Rechtvaardiging - Onoverkomelijke dwaling

Dwaling kan als een rechtvaardigingsgrond worden beschouwd als ieder redelijk en voorzichtig persoon in dezelfde omstandigheden als die waarin de beklaagde zich bevond, eveneens zou hebben gedwaald (1). (1) Zie Cass. 18 oktober 2016, AR P.14.1969.N, AC 2016, nr. 580.

- Art. 71 Strafwetboek

10 oktober 2018

P.2018.0184.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.3](#)

AC nr. 537

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER

- Strafzaken - Strafvuivering - Strafvuiveringsrechtbank - Verzoek tot heropening van de debatten - Beoordeling door de rechter

De strafvuiveringsrechtbank oordeelt onaantastbaar in feite en op grond van de haar op het ogenblik van het verzoek tot heropening van het debat voorgelegde gegevens of er aanleiding is om dat verzoek in te willigen (1). (1) Cass. 12 februari 2013, AR P.12.0675.N, AC 2013, nr. 97.

14 november 2018 P.2018.1066.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181114.2](#) AC nr. 633

- Misdrif - Rechtvaardiging - Onoverkomelijke dwaling - Toezicht van het Hof

De rechter oordeelt onaantastbaar in feite over het bestaan van onoverkomelijke dwaling; het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen, zonder dat begrip te miskennen, het bestaan daarvan heeft kunnen afleiden (1). (1) Zie Cass. 7 juni 2016, AR P.15.0135.N, AC 2016, nr. 377.

- Art. 71 Strafwetboek

10 oktober 2018 P.2018.0184.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.3](#) AC nr. 537

- Internering - Voorwaarden - Misdaad of wanbedrijf die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt

De rechter stelt onaantastbaar de feiten vast waaruit hij afleidt dat ze de fysieke of psychische integriteit van derden aantasten dan wel bedreigen en het Hof gaat enkel na of hij uit zijn vaststellingen die beslissing naar recht heeft kunnen afleiden (1). (1) Zie Cass. 25 september 2018, AR P.18.0343.N, AC 2018, nr. 500; "Memorie van toelichting", Parl.st., Kamer, 54K1590/001, p. 102.

- Art. 9, § 1, eerste lid, 1° Wet 5 mei 2014 betreffende de internering

10 oktober 2018 P.2018.0724.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.7](#) AC nr. 542

ONDERZOEK IN STRAFZAKEN

ALGEMEEN

Algemeen - Recht van verdediging - Recht van de inverdenkinggestelde om tijdens het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek te worden verhoord - Geen verhoor van de inverdenkinggestelde - Gevolg - Recht op een eerlijk proces

Tenzij de verdachte of de inverdenkinggestelde voortvluchtig is of ondergedoken leeft, vereist de eerbiediging van het recht van verdediging, in de regel, dat de verdachte of de inverdenkinggestelde wordt verhoord tijdens het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek of, op zijn minst, dat hij daartoe in de gelegenheid wordt gesteld (1); de omstandigheid dat de inverdenkinggestelde tijdens het voorbereidend onderzoek niet werd verhoord, heeft echter, in de regel, niet tot gevolg dat hierdoor geen eerlijk proces meer voor de feitenrechter kan worden gevoerd (2). (1) M.-A. Beernaert, H.D. Bosly en D. Vandermeersch, Droit de la procédure pénale, achtste ed., 2017, la Charte, dl.I, p. 409 en 686. (2) Zie Cass. 24 maart 2010, AR P.09.1794.F, AC 2010, nr. 211.

15 mei 2019 P.2019.0169.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.3](#) AC nr. ...

GERECHTELIJK ONDERZOEK

Gerechtelijk onderzoek - Regelmaticheid van de procedure - Onderzoeksgerechten - Voorlopige hechtenis - Toezicht op de regelmaticheid van het onderzoek voorafgaand aan de uitvoering

---

---

van het bevel tot aanhouding - Wettelijke grondslag

Noch artikel 5 EVRM noch enige andere bepaling verbieden het onderzoeksgerecht om op grond van artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering de regelmatigheid na te gaan van het onderzoek dat aan de uitvoering van het bevel tot aanhouding voorafgaat.

- Artt. 16 en 21, § 4 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis
- Art. 32 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Art. 5 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2018 P.2018.1153.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.4](#) AC nr. 656

Gerechtigd onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Voorrecht van rechtsmacht - Magistraat van eerste aanleg in verdenking gesteld van misdaden buiten de uitoefening van zijn ambt gepleegd - Bevoegd rechtscollege

De kamer van inbeschuldigingstelling is bevoegd om uitspraak te doen over de regeling van de rechtspleging in de zaak van een magistraat van eerste aanleg die in verdenking is gesteld van misdaden buiten de uitoefening van zijn ambt gepleegd en diens mede-inverdenkinggestelden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 654.

- Artt. 127, 479, 480, 482bis, eerste lid, en 502 Wetboek van Strafvordering

21 november 2018 P.2018.0763.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.2](#) AC nr. 654

Gerechtigd onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Recht van verdediging - Recht van de inverdenkinggestelde om tijdens het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek te worden verhoord - Geen verhoor van de inverdenkinggestelde - Gevolg - Recht op een eerlijk proces

Indien het onderzoeksgerecht vaststelt dat de inverdenkinggestelde niet is verhoord over de hem ten laste gelegde feiten of daartoe niet in de gelegenheid is gesteld, dient het eerst na te gaan of het dat kan verhelpen; wanneer dit onmogelijk blijkt, beoordeelt het op onaantastbare wijze, met inaanmerkingneming van alle omstandigheden van de zaak, of het gebrek aan verhoor tijdens het voorbereidend onderzoek tot gevolg heeft dat het op onherstelbare wijze onmogelijk is geworden om een eerlijk proces voor het vonnisgerecht te voeren.

15 mei 2019 P.2019.0169.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.3](#) AC nr. ...

Gerechtigd onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Voorrecht van rechtsmacht - Magistraat van eerste aanleg in verdenking gesteld van misdaden buiten de uitoefening van zijn ambt gepleegd - Bevoegd rechtscollege - Wettigheidsbeginsel - Voorzienbaarheid van de strafrechtspleging

De toepassing van bepalingen van het Wetboek van Strafvordering met het oog op de uitbreiding, ten gunste van een inverdenkinggestelde, van de rechten waarover andere rechtzoekenden beschikken die zich in dezelfde toestand bevinden, door de macht van het openbaar ministerie te beperken om als enige, na afloop van het gerechtelijk onderzoek, te beslissen over de verwijzing naar de feitenrechter, kan geen miskening van het legaliteitsbeginsel opleveren (1); de aanwending, ten gunste van die inverdenkinggestelde, van een rechtspleging die toelaat om, op tegenspraak, het bestaan van voldoende bezwaren na te gaan die zijn verwijzing verantwoorden, stelt geen nieuwe vervolging buiten het wettelijk kader in maar beperkt daarentegen, in het geval van vervolging ingesteld door het openbaar ministerie, de prerogatieven van laatstgenoemde, waaraan de wet de bevoegdheid toekende om alleen te beslissen over het gevolg dat aan het gerechtelijk onderzoek moet worden verleend zodra het is afgesloten (2). (1) Wat dit beginsel betreft, zie P. Marchal, o.c., nr. 68-3. (2) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 654.

- Artt. 127, 479, 480, 482bis, eerste lid, en 502 Wetboek van Strafvordering
- Art. 12, tweede lid De gecoördineerde Grondwet 1994

21 november 2018 P.2018.0763.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.2](#) AC nr. 654

Gerechtigd onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Beschikking tot verwijzing - Wettigheid -

---

Toezichthoudende bevoegdheid van het vonnisgerecht waarnaar de zaak is verwezen

De wet kent de vonnisgerechten niet de bevoegdheid toe om uitspraak te doen over de wettigheid van de beslissingen van de onderzoeksgerechten; de beschikking tot verwijzing maakt de grond van de zaak bij de feitenrechter aanhangig, voor zover ze geen onwettigheid inzake bevoegdheid bevat en ze blijft al haar gevolgen behouden zolang ze door het Hof van Cassatie niet is vernietigd (1); aldus is het vonnisgerecht waarbij de zaak door verwijzing rechtsgeldig aanhangig is gemaakt, niet bevoegd om de vervolgingen tegen een inverdenkinggestelde niet-ontvankelijk te verklaren op grond dat het onderzoeksgerecht deze had moeten splitsen van die welke tegen een andere inverdenkinggestelde waren ingesteld. (1) Cass. 8 oktober 2014, AR P.14.0660.F, AC 2014, nr. 582; Cass. 5 april 2006, AR P.06.0322.F, AC 2006, nr. 205.

15 mei 2019

P.2019.0169.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.3](#)

AC nr. ...

Gerechtigd onderzoek - Regelmaticheid van de procedure - Beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling - Voorbarig cassatieberoep

De niet definitieve beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak doet over de regelmatigheid van het gerechtelijk onderzoek valt niet onder de gevallen bedoeld in artikel 420, tweede lid, Wetboek van Strafvordering; het cassatieberoep tegen een dergelijke beslissing is bijgevolg niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 654.

- Artt. 136, tweede lid, 136bis, 235bis en 420, tweede lid Wetboek van Strafvordering

21 november 2018

P.2018.0763.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.2](#)

AC nr. 654

ONDERZOEKSGERECHTEN

- Regeling van de rechtspleging - Voorrecht van rechtsmacht - Magistraat van eerste aanleg in verdenking gesteld van misdaden buiten de uitoefening van zijn ambt gepleegd - Bevoegd rechtscollege

De kamer van inbeschuldigingstelling is bevoegd om uitspraak te doen over de regeling van de rechtspleging in de zaak van een magistraat van eerste aanleg die in verdenking is gesteld van misdaden buiten de uitoefening van zijn ambt gepleegd en diens mede-inverdenkinggestelden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 654.

- Artt. 127, 479, 480, 482bis, eerste lid, en 502 Wetboek van Strafvordering

21 november 2018

P.2018.0763.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.2](#)

AC nr. 654

- Voorlopige hechtenis - Toezicht op de regelmatigheid van het onderzoek voorafgaand aan de uitvaardiging van het bevel tot aanhouding - Wettelijke grondslag

Noch artikel 5 EVRM noch enige andere bepaling verbieden het onderzoeksgerecht om op grond van artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering de regelmatigheid na te gaan van het onderzoek dat aan de uitvaardiging van het bevel tot aanhouding voorafgaat.

- Artt. 16 en 21, § 4 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 32 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

- Art. 5 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2018

P.2018.1153.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.4](#)

AC nr. 656

PAULIAANSE RECHTSVORDERING

- Strekking

Een pauliaanse vordering strekt ertoe het verhaalsrecht van de schuldeiser te bewaren zodat een dagvaarding op grond van artikel 1167 Burgerlijk Wetboek zowel als een conclusie neergelegd in dit geding met de schuldenaar er eveneens toe strekken de vordering van de schuldeiser te doen erkennen (1) (2) Zie concl. OM.

Het OM concludeerde eveneens tot verwerping van het cassatieberoep, doch was van mening dat het tweede onderdeel van het cassatiemiddel, waarvan het vierde subonderdeel in het hier gepubliceerde arrest wordt beantwoord met deze rechtsregel, in zijn geheel niet tot cassatie kon leiden nu het opkomt tegen de beslissing dat de verjaring gestuit is. De appelrechter oordeelde immers niet alleen dat de verjaring van de rechtsvordering van de verweerster gestuit is, maar ook dat de sanctie van het door eiser gepleegde rechtsmisbruik erin bestaat dat de verweerster nog de mogelijkheid moet worden geboden haar aanspraken te doen gelden. Deze in het vierde en vijfde onderdeel tevergeefs bekritiseerde schraagt volgens het OM de beslissing.

Het hier gepubliceerde arrest, dat zoals hoger gesteld eerst antwoordt op het vierde subonderdeel van het tweede onderdeel van het cassatiemiddel en dat oordeelt dat de erin aangevoerde grief dat de verjaring van de titel van de verweerster door de conclusie van de verweerster niet rechtsgeldig was gestuit, niet aangenomen kan worden, oordeelt vervolgens dat de overige grieven, die gericht zijn op andere redenen van stuiting, geen belang vertonen en bijgevolg niet ontvankelijk zijn. (2) Zie Cass. 13 maart 2015, AR C.14.0415.N, AC 2015, nr. 196; Cass. 26 april 2012, AC 2012, nr. 260, met concl. OM.

- Art. 1167 Burgerlijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2017.0470.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.2](#)

AC nr. 571

PREJUDICIEEL GESCHIL

- Grondwettelijk Hof - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering aan de uitvaardigende Staat uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling - Verschil in behandeling met de personen die krachtens een beschikking tot inhechtenisneming van de onderzoeksrechter zijn aangehouden op grond van een nog niet uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel

Aangezien artikel 20, §§2, 3 en 4, Wet Europees Aanhoudingsbevel de personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel en wier overlevering aan de uitvaardigende Staat wordt uitgesteld om een in de artikelen 23 en 24 van de wet bepaalde reden, niet toelaat te verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld, terwijl de personen die zijn aangehouden krachtens een beschikking tot inhechtenisneming van de onderzoeksrechter op grond van een Europees aanhoudingsbevel dat nog niet uitvoerbaar werd verklaard, wel een dergelijk verzoek kunnen indienen, is er grond om het Grondwettelijk Hof hierover een prejudiciële vraag te stellen.

- Artt. 11 en 20, §§ 2, 3 en 4 Wet 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

7 november 2018

P.2018.1095.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.10](#)

AC nr. 617

- Grondwettelijk Hof - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering aan de uitvaardigende Staat uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling - Verschil in behandeling met de personen die krachtens een beschikking tot inhechtenisneming van de onderzoeksrechter zijn aangehouden op grond van een nog niet uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel

Aangezien artikel 20, §§2, 3 en 4, Wet Europees Aanhoudingsbevel de personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel en wier overlevering aan de uitvaardigende Staat wordt uitgesteld om een in de artikelen 23 en 24 van de wet bepaalde reden, niet toelaat te verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld, terwijl de personen die zijn aangehouden krachtens een beschikking tot inhechtenisneming van de onderzoeksrechter op grond van een Europees aanhoudingsbevel dat nog niet uitvoerbaar werd verklaard, wel een dergelijk verzoek kunnen indienen, is er grond om het Grondwettelijk Hof hierover een prejudiciële vraag te stellen.

- Artt. 11 en 20, §§ 2, 3 en 4 Wet 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

7 november 2018

P.2018.1095.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.10](#)

AC nr. ...

- Grondwettelijk Hof - Daaropvolgende bijkomende termijn om hoger beroep in te stellen voor het openbaar ministerie en de burgerlijke partij

Aangezien de beklaagde, in geval van hoger beroep ingesteld door het openbaar ministerie of de burgerlijke partij, niet over een bijkomende termijn beschikt om hoger beroep in te stellen, terwijl een dergelijke termijn van tien dagen openstaat voor het openbaar ministerie en, in voorkomend geval, voor de burgerlijke partij, in geval van hoger beroep ingesteld door de beklaagde, en terwijl elk van die partijen de saisine van de appelrechters kan beperken, moet aan het Grondwettelijk Hof dienaangaande een prejudiciële vraag worden gesteld (1). (1) Zie wat dat betreft de gedeeltelijk andersluidende concl. OM "in hoofdzaak", in Pas. 2018, nr. 584.

- Art. 203, § 1, tweede lid, en § 2 Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018

P.2018.0715.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.1](#)

AC nr. ...

- Grondwettelijk Hof - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering aan de uitvaardigende Staat uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling of tot uitvoering van de hechtenis onder elektronisch toezicht - Verschil in behandeling met de in verdenking gestelde personen die onder aanhoudingsbevel zijn geplaatst in het kader van een in België geopend gerechtelijk onderzoek

Aangezien artikel 20, §§2, 3 en 4, Wet Europees aanhoudingsbevel de personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel zijn aangehouden en wier overlevering aan de uitvaardigende Staat wordt uitgesteld om een in de artikelen 23 en 24 van de wet bepaalde reden, niet toelaat te verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld of om de hechtenis onder elektronisch toezicht uit te voeren, terwijl de in verdenking gestelde personen die onder aanhoudingsbevel zijn geplaatst in het kader van een in België geopend gerechtelijk onderzoek, de onderzoeksgerechten die uitspraak doen over de handhaving van de voorlopige hechtenis of over de regeling van de rechtspleging kunnen verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld of om het aanhoudingsbevel onder elektronisch toezicht uit te voeren, is er grond om het Grondwettelijk Hof hierover een prejudiciële vraag te stellen (1). (1) En dit hoewel het Grondwettelijk Hof oordeelt dat "de rol van de onderzoeksrechter bij de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel fundamenteel verschilt van diegene in het kader van de wet op de voorlopige hechtenis, nu reeds een aanhoudingsbevel werd uitgevaardigd door de bevoegde autoriteiten van een andere lidstaat. Zijn optreden heeft enkel betrekking op de eventuele hechtenis van de gezochte persoon in afwachting van een beslissing over de gevraagde overlevering." (GwH 10 oktober 2007, nr. 128/2007, §B.5.4).

- Artt. 11 en 20, §§ 2, 3 en 4 Wet 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

7 november 2018

P.2018.1095.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.10](#)

AC nr. 617

- Grondwettelijk Hof - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering aan de uitvaardigende Staat uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling of tot uitvoering van de hechtenis onder elektronisch toezicht - Verschil in behandeling met de in verdenking gestelde personen die onder aanhoudingsbevel zijn geplaatst in het kader van een in België geopend gerechtelijk onderzoek

Aangezien artikel 20, §§2, 3 en 4, Wet Europees aanhoudingsbevel de personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel zijn aangehouden en wier overlevering aan de uitvaardigende Staat wordt uitgesteld om een in de artikelen 23 en 24 van de wet bepaalde reden, niet toelaat te verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld of om de hechtenis onder elektronisch toezicht uit te voeren, terwijl de in verdenking gestelde personen die onder aanhoudingsbevel zijn geplaatst in het kader van een in België geopend gerechtelijk onderzoek, de onderzoeksgerechten die uitspraak doen over de handhaving van de voorlopige hechtenis of over de regeling van de rechtspleging kunnen verzoeken om voorwaardelijk of tegen borgstelling in vrijheid te worden gesteld of om het aanhoudingsbevel onder elektronisch toezicht uit te voeren, is er grond om het Grondwettelijk Hof hierover een prejudiciële vraag te stellen (1). (1) En dit hoewel het Grondwettelijk Hof oordeelt dat "de rol van de onderzoeksrechter bij de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel fundamenteel verschilt van diegene in het kader van de wet op de voorlopige hechtenis, nu reeds een aanhoudingsbevel werd uitgevaardigd door de bevoegde autoriteiten van een andere lidstaat. Zijn optreden heeft enkel betrekking op de eventuele hechtenis van de gezochte persoon in afwachting van een beslissing over de gevraagde overlevering." (GwH 10 oktober 2007, nr. 128/2007, §B.5.4).

- Artt. 11 en 20, §§ 2, 3 en 4 Wet 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

7 november 2018

P.2018.1095.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.10](#)

AC nr. ...

- Grondwettelijk Hof - Persoon gedetineerd krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Prejudiciële vraag door het Hof - Opschorting van de termijnen

De opschorting van de termijnen bepaald in artikel 30 Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof ontzegt degene die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel wordt gedetineerd, het recht niet de wettigheid van zijn detentie door een rechter te laten toetsen, met name uit het oogpunt van de redelijke termijn van de vervolging (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 290.

- Art. 30 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989

- Artt. 5.3 en 5.4 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

15 mei 2019

P.2019.0469.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.4](#)

AC nr. ...

- Grondwettelijk Hof - Daaropvolgende bijkomende termijn om hoger beroep in te stellen voor het openbaar ministerie en de burgerlijke partij

Aangezien de beklaagde, in geval van hoger beroep ingesteld door het openbaar ministerie of de burgerlijke partij, niet over een bijkomende termijn beschikt om hoger beroep in te stellen, terwijl een dergelijke termijn van tien dagen openstaat voor het openbaar ministerie en, in voorkomend geval, voor de burgerlijke partij, in geval van hoger beroep ingesteld door de beklaagde, en terwijl elk van die partijen de saisine van de appelrechters kan beperken, moet aan het Grondwettelijk Hof dienaangaande een prejudiciële vraag worden gesteld (1). (1) Zie wat dat betreft de gedeeltelijk andersluidende concl. OM "in hoofdzaak", in Pas. 2018, nr. 584.

- Art. 203, § 1, tweede lid, en § 2 Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018

P.2018.0715.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.1](#)

AC nr. 584

- Grondwettelijk Hof - Persoon gedetineerd krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Prejudiciële vraag door het Hof - Opschorting van de termijnen - Bestaanbaarheid met artikel 5.3 EVRM

Wanneer een rechtcollege kennisneemt van een vordering om aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen, moet het beoordelen in welke mate die vordering verenigbaar is met de eis dat eenieder die vóór zijn berechting wordt gedetineerd, binnen een redelijke termijn wordt berecht of hangende het proces in vrijheid wordt gesteld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 290.

- Artt. 26 en 30 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989

- Art. 5.3 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

15 mei 2019

P.2019.0469.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.4](#)

AC nr. ...

RECHT VAN VERDEDIGING

STRAFZAKEN

Strafzaken - Gerechtig onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Geen verhoor van de in verdenking gestelde - Gevolg - Recht van de in verdenking gestelde om tijdens het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek te worden verhoord - Recht op een eerlijk proces

Indien het onderzoeksgerecht vaststelt dat de in verdenking gestelde niet is verhoord over de hem ten laste gelegde feiten of daartoe niet in de gelegenheid is gesteld, dient het eerst na te gaan of het dat kan verhelpen; wanneer dit onmogelijk blijkt, beoordeelt het op onaantastbare wijze, met inaanmerkingneming van alle omstandigheden van de zaak, of het gebrek aan verhoor tijdens het voorbereidend onderzoek tot gevolg heeft dat het op onherstelbare wijze onmogelijk is geworden om een eerlijk proces voor het vonnisgerecht te voeren.

15 mei 2019

P.2019.0169.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.3](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Recht van de beschuldigde om op de hoogte te worden gesteld van de beschuldigingen - Talen

Artikel 6.3.a EVRM heeft betrekking op het recht van verdediging voor het vonnisgerecht; het is niet van toepassing op handelingen van de politie en op de stukken die de politie aan de overtreder mededeelt (1). (1) Zie Cass. 9 november 2005, AR P.05.1026.F, AC 2005, nr. 580; Cass. 13 februari 2002, AR P.01.1540.F, AC 2002, nr. 102.

- Art. 6.3.a Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2018

P.2018.0940.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.3](#)

AC nr. 655

Strafzaken - Opsporingsonderzoek en gerechtelijk onderzoek - Recht van de in verdenking gestelde om tijdens het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek te worden verhoord - Geen verhoor van de in verdenking gestelde - Gevolg - Recht op een eerlijk proces

Tenzij de verdachte of de in verdenking gestelde voortvluchtig is of ondergedoken leeft, vereist de eerbiediging van het recht van verdediging, in de regel, dat de verdachte of de in verdenking gestelde wordt verhoord tijdens het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek of, op zijn minst, dat hij daartoe in de gelegenheid wordt gesteld (1); de omstandigheid dat de in verdenking gestelde tijdens het voorbereidend onderzoek niet werd verhoord, heeft echter, in de regel, niet tot gevolg dat hierdoor geen eerlijk proces meer voor de feitenrechter kan worden gevoerd (2). (1) M.-A. Beernaert, H.D. Bosly en D. Vandermeersch, Droit de la procédure pénale, achtste ed., 2017, la Charte, dl.I, p. 409 en 686. (2) Zie Cass. 24 maart 2010, AR P.09.1794.F, AC 2010, nr. 211.

15 mei 2019

P.2019.0169.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.3](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Beslissing gegrond op een geldende wetsbepaling die niet in de conclusie werd aangevoerd - Persoonlijke wetenschap

Het vonnis dat zijn beslissing grondt op een geldende wetsbepaling, steunt niet op een feit dat de appelrechter uit eigen wetenschap kende; aangezien de toepassing van een dergelijke procedurewet door de partijen kan worden voorzien, hoeft de rechter hen niet te waarschuwen dat hij overweegt die wet toe te passen en hoeft hij hen evenmin uit te nodigen zich daartegen te verdedigen (1). (1) Zie Cass. 24 januari 1995, AR P.94.1135,N, AC 1995, nr. 39: "Het recht op tegenspraak en het recht van verdediging worden niet miskend door de rechter die zijn beslissing, niet op eigen kennis, maar op uit de ervaring algemeen bekende feiten laat steunen"; Cass. 20 juni 2008, AR C.06.0592.F, AC 2008, nr. 386 en noot betreffende de andersluidende concl. van advocaat-generaal Werquin in Pas. 2008, nr. 386; Cass. 25 oktober 2000, AR P.00.1260.F, AC 2000, nr. 575.

22 mei 2019

P.2019.0107.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.1](#)

AC nr. ...

RECHTBANKEN

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Algemeen - Vordering in rechte - Beoordeling - Taak van de rechter - Feiten in de loop van het geding

De rechter moet over de bij hem aanhangige vordering uitspraak doen met inachtneming van de feiten die zich in de loop van het geding hebben voorgedaan en die een weerslag hebben op het geschil (1). (1) Zie concl. OM.

19 oktober 2018

C.2018.0036.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.3](#)

AC nr. 572

STRAFZAKEN

Strafzaken - Strafvordering - Kwalificatie van de feiten - Verplichting - Beschikkingsbeginsel - Weerslag

Het beschikkingsbeginsel houdt geen verband met de beoordeling door de strafrechter die uitspraak doet over de strafvordering en die, uit dien hoofde, aan de bij hem aanhangig gemaakte feiten hun juiste kwalificatie dient te geven en moet onderzoeken of alle bestanddelen van het misdrijf aanwezig zijn, ook wanneer het openbaar ministerie en de verdediging van de beklaagde een andere kwalificatie hebben overeengekomen (1). (1) Zie Cass. 7 januari 2015, AR P.14.0769.F, AC 2019, nr. 11.

15 mei 2019

P.2019.0088.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.1](#)

AC nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS

INTERNATIONAAL VERDRAG BURGERRECHTEN EN POLITIEKE RECHTEN

Internationaal verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 14.3, d) - Niet-begeleide minderjarige vreemdeling - Voogdij - Bekwaamheid om persoonlijk of door middel van zijn advocaat rechtshandelingen of procedurele handelingen te stellen - Uithandengeving - Instelling van de rechtsmiddelen

In de veronderstelling dat artikel 9, § 1, Voogdijwet NBM tot gevolg heeft dat de niet-begeleide minderjarige vreemdeling die het voorwerp is geweest van een beslissing tot uithandengeving het recht wordt ontzegd om zelf of door tussenkomst van zijn advocaat de bij de wet bepaalde rechtsmiddelen in te stellen tegen de beslissingen op de strafvordering van de onderzoeksgerechten en van de bijzondere kamers van de jeugdrechtbank en dat de uitoefening van dat recht wordt toegekend aan de voogd, dan zou die wetsbepaling in strijd zijn met artikel 6.3.c EVRM en artikel 14.3.d) IVBPR en in zoverre niet toegepast kunnen worden.

- Art. 57bis Wet 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming
- Art. 14.3, d) Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 19 december 1966
- Art. 6.3.c Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
- Art. 9, § 1 Programmawet (I) 24 december 2002 (art. 479) - Titel XIII - Hoofdstuk VI: Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen

10 oktober 2018

P.2018.0660.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.1](#)

AC nr. 541

VERDRAG RECHTEN VAN DE MENS

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op toegang tot een rechter - Grenzen - Cassatieberoep in strafzaken - Verklaring van cassatieberoep - Ontvankelijkheid - Voorwaarden - Handtekening van een advocaat die houder is van een getuigschrift van een opleiding in cassatieprocedures - Termijn om de stukken neer te leggen die van de opleiding getuigen

De hoedanigheid van advocaat-houder van een getuigschrift wordt bewezen door de loutere vermelding van houder daarvan te zijn, in de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, met name de stukken die binnen de termijn van twee maanden bepaald in artikel 429, tweede lid, Wetboek van Strafvordering zijn neergelegd; daaruit volgt dat die hoedanigheid niet bewezen is wanneer die vermelding ontbreekt; dit minimale vormvereiste streeft een rechtmatig doel na en dergelijk bewijsmiddel kan niet beschouwd worden als afbreuk doende aan het recht om cassatieberoep in te stellen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 616.

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
- Artt. 425, § 1, tweede lid, en 429, tweede lid Wetboek van Strafvordering

7 november 2018

P.2018.0949.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.12](#)

AC nr. 616

Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.3 - Persoon gedetineerd krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Prejudiciële vraag door het Hof - Opschorting van de termijnen - Bestaanbaarheid met artikel 5.3 EVRM

Wanneer een rechtscollège kennisneemt van een vordering om aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen, moet het beoordelen in welke mate die vordering verenigbaar is met de eis dat eenieder die vóór zijn berechting wordt gedetineerd, binnen een redelijke termijn wordt berecht of hangende het proces in vrijheid wordt gesteld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 290.

- Artt. 26 en 30 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989
- Art. 5.3 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

15 mei 2019

P.2019.0469.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.4](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Beslissing gegrond op een geldende wetsbepaling die niet in de conclusie werd aangevoerd - Persoonlijke wetenschap

Het vonnis dat zijn beslissing grondt op een geldende wetsbepaling, steunt niet op een feit dat de appelrechter uit eigen wetenschap kende; aangezien de toepassing van een dergelijke procedurewet door de partijen kan worden voorzien, hoeft de rechter hen niet te waarschuwen dat hij overweegt die wet toe te passen en hoeft hij hen evenmin uit te nodigen zich daartegen te verdedigen (1). (1) Zie Cass. 24 januari 1995, AR P.94.1135,N, AC 1995, nr. 39: "Het recht op tegenspraak en het recht van verdediging worden niet miskend door de rechter die zijn beslissing, niet op eigen kennis, maar op uit de ervaring algemeen bekende feiten laat steunen"; Cass. 20 juni 2008, AR C.06.0592.F, AC 2008, nr. 386 en noot betreffende de andersluidende concl. van advocaat-generaal Werquin in Pas. 2008, nr. 386; Cass. 25 oktober 2000, AR P.00.1260.F, AC 2000, nr. 575.

22 mei 2019

P.2019.0107.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.1](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Hoger beroep ingesteld op de laatste nuttige

dag - Recht op een eerlijk proces

De omstandigheid dat een partij beslist om op de laatste nuttige dag hoger beroep in te stellen zonder de tegenpartij daarvan bericht te geven, kan als dusdanig ten nadele van laatstgenoemde geen miskenning van het recht op een eerlijk proces of van een andere norm opleveren.

- Art. 6 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
- Art. 203, § 1 Wetboek van Strafvordering

24 oktober 2018   P.2018.0715.F   [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.1](#)   AC nr. 584

Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.3 - Recht om de wettigheid van zijn detentie door een rechter te laten onderzoeken - Persoon gedetineerd krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Prejudiciële vraag door het Hof - Opschorting van de termijnen

De opschorting van de termijnen bepaald in artikel 30 Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof ontzegt degene die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel wordt gedetineerd, het recht niet de wettigheid van zijn detentie door een rechter te laten toetsen, met name uit het oogpunt van de redelijke termijn van de vervolging (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 290.

- Art. 30 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989
- Artt. 5.3 en 5.4 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

15 mei 2019   P.2019.0469.F   [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.4](#)   AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.4 - Voorlopige hechtenis - Onderzoeksgerechten - Toezicht op de regelmatigheid van het onderzoek voorafgaand aan de uitvaardiging van het bevel tot aanhouding - Wettelijke grondslag

Noch artikel 5 EVRM noch enige andere bepaling verbieden het onderzoeksgerecht om op grond van artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering de regelmatigheid na te gaan van het onderzoek dat aan de uitvaardiging van het bevel tot aanhouding voorafgaat.

- Artt. 16 en 21, § 4 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis
- Art. 32 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Art. 5 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2018   P.2018.1153.F   [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.4](#)   AC nr. 656

Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.4 - Recht om binnen een redelijke termijn te worden berecht - Persoon gedetineerd krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Prejudiciële vraag door het Hof - Opschorting van de termijnen

De opschorting van de termijnen bepaald in artikel 30 Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof ontzegt degene die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel wordt gedetineerd, het recht niet de wettigheid van zijn detentie door een rechter te laten toetsen, met name uit het oogpunt van de redelijke termijn van de vervolging (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 290.

- Art. 30 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 januari 1989
- Artt. 5.3 en 5.4 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

15 mei 2019   P.2019.0469.F   [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.4](#)   AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Vreemdelingenwet - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Einde van de vasthouding op grond van de betwiste titel - Beroep zonder bestaansredenen - Recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel

Wanneer, met toepassing van de artikelen 71, eerste lid, 72, tweede lid, en 73, eerste lid, Vreemdelingenwet de raadkamer van de correctionele rechtbank of, in hoger beroep, de kamer van inbeschuldigingstelling van het hof van beroep vaststelt dat het verzoekschrift tot invrijheidstelling geen bestaansreden meer heeft omdat de vreemdeling niet meer gedetineerd wordt krachtens de vasthoudingsbeslissing waartegen dat verzoekschrift was gericht (1), is de vreemdeling niet verstoken van een daadwerkelijk rechtsmiddel om de mogelijke onwettigheid van die beslissing te doen vaststellen en de vergoeding van de door die onwettigheid geleden schade te verkrijgen; artikel 27 Wet Onwerkzame Voorhechtenis kent immers een recht op vergoeding van de gehele schade toe, met inbegrip van de morele schade, aan de persoon die het slachtoffer is geworden van een aanhouding of een hechtenis in omstandigheden die niet verenigbaar zijn met de bepalingen van artikel 5 EVRM; die bepaling beantwoordt aan de vereisten van artikel 6.1 EVRM (2). (1) Wegens een repatriëring: zie Cass. 28 november 2018, AR P.18.1154.F, AC 2018, nr. 674 ; wegens het uitvaardigen van een andere autonome titel: zie Cass. 23 januari 2018, AR P.17.1282.N, AC 2018, nr. 49 ; wegens het opheffen van de titel: zie Cass. 7 december 2016, AR P.16.1183.F, AC 2016, nr. 702. (2) Zie Cass. 27 maart 2019, AR P.19.0259.F, § 4, met concl. OM in Pas. 2019, nr. 188 : "De omstandigheid dat de onderzoeksgerechten niet bevoegd zijn om uitspraak te doen over een vervallen vasthoudingstitel van een vreemdeling, sluit niet uit dat laatstgenoemde, voor de burgerlijke rechtscolleges, een aansprakelijkheidsvordering tegen de Belgische Staat kan instellen".

- Artt. 5.4 en 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 27 Wet 13 maart 1973

- Artt. 71, eerste lid, 72, tweede lid, en 73, eerste lid Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

22 mei 2019

P.2019.0490.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.4](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.4 - Vreemdelingenwet - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Nieuwe vasthoudingsmaatregel op een andere grondslag - Onderscheiden autonome titel - Beroep zonder bestaansreden

Het arrest dat een tegen de vasthoudingsmaatregel ingediend verzoekschrift tot invrijheidstelling doelloos verklaart, schendt artikel 5.4 EVRM niet; uit die bepaling volgt dat het onderzoeksgerecht dat kennisneemt van een beroep van een vreemdeling die, met het oog op zijn verwijdering, van zijn vrijheid is beroofd, op korte termijn uitspraak moet doen over de wettigheid van de titel krachtens welke hij gedetineerd wordt; hieruit volgt niet dat voornoemd gerecht daarenboven op korte termijn uitspraak moet doen over de wettigheid van die titel wanneer die persoon niet meer gedetineerd wordt met toepassing van die titel, maar krachtens een nieuwe beslissing die op een andere wettelijke grondslag is genomen (1). (1) Zie Cass. 27 maart 2019, AR P.19.0259.F, § 4, met concl. OM in Pas. 2019, nr. 188 : "De omstandigheid dat de onderzoeksgerechten niet bevoegd zijn om uitspraak te doen over een vervallen vasthoudingstitel van een vreemdeling, sluit niet uit dat laatstgenoemde, voor de burgerlijke rechtscolleges, een aansprakelijkheidsvordering tegen de Belgische Staat kan instellen".

- Art. 5.4 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 71, eerste lid, 72, tweede lid, en 73, eerste lid Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

22 mei 2019

P.2019.0490.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.4](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Miskenning - Niet-ontvankelijkheid van de vervolging

Wanneer de rechter omstandigheden vaststelt die het onmogelijk maken om de strafvervolging met eerbiediging van het recht op een eerlijk proces in te leiden of voort te zetten, kan hij in dat geval, bij wijze van sanctie, de niet-ontvankelijkheid van de strafvordering uitspreken; daartoe is evenwel vereist dat uit zijn vaststellingen blijkt dat het voormelde recht op onherstelbare wijze is miskend, d.w.z. dat de miskenning voortduurt en niet kan worden hersteld; wanneer daarenboven de rechter zelf de mogelijkheid heeft om de miskenning te verhelpen, dient hij dat te doen.

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
 15 mei 2019 P.2019.0169.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.3](#) AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Hoger beroep ingesteld op de laatste nuttige dag - Recht op een eerlijk proces

De omstandigheid dat een partij beslist om op de laatste nuttige dag hoger beroep in te stellen zonder de tegenpartij daarvan bericht te geven, kan als dusdanig ten nadele van laatstgenoemde geen miskennen van het recht op een eerlijk proces of van een andere norm opleveren.

- Art. 6 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
 - Art. 203, § 1 Wetboek van Strafvordering
 24 oktober 2018 P.2018.0715.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.1](#) AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Niet-begeleide minderjarige vreemdeling - Voogdij - Bekwaamheid om persoonlijk of door middel van zijn advocaat rechtshandelingen of procedurele handelingen te stellen - Uithandengeving - Instelling van de rechtsmiddelen

In de veronderstelling dat artikel 9, § 1, Voogdijwet NBM tot gevolg heeft dat de niet-begeleide minderjarige vreemdeling die het voorwerp is geweest van een beslissing tot uithandengeving het recht wordt ontzegd om zelf of door tussenkomst van zijn advocaat de bij de wet bepaalde rechtsmiddelen in te stellen tegen de beslissingen op de strafvordering van de onderzoeksgerechten en van de bijzondere kamers van de jeugdrechtbank en dat de uitoefening van dat recht wordt toegekend aan de voogd, dan zou die wetsbepaling in strijd zijn met artikel 6.3.c EVRM en artikel 14.3.d) IVBPR en in zoverre niet toegepast kunnen worden.

- Art. 57bis Wet 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming
 - Art. 14.3, d) Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 19 december 1966
 - Art. 6.3.c Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
 10 oktober 2018 P.2018.0660.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.1](#) AC nr. 541

Verdrag rechten van de mens - Allerlei - Artikel 37 - Europees Hof voor de Rechten van de Mens - Verzoekschrift - Erkenning door de Belgische Staat van een schending van het Verdrag - Doorhaling van de zaak - Gezag van uitgelegde zaak

Het beginsel van de scheiding der machten houdt in dat de Rechterlijke Macht niet gebonden is door de uitlegging die de administratie van het Verdrag geeft of door de bewering van die administratie dat een rechter dat Verdrag zou hebben geschonden; heeft geen gezag van uitgelegde zaak de beslissing van het EHRM tot doorhaling van de zaak op de rol nadat het zich ertoe heeft beperkt, zonder tot miskennen van het Verdrag te beslissen, akte te nemen van de verklaring van de Belgische Regering volgens welke de vereiste van vermelding van de hoedanigheid van advocaat-houder van het getuigschrift in de stukken van de rechtspleging, geen waarborg biedt op het recht op toegang tot de rechter, zoals bepaald door artikel 6 EVRM (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 616.

- Artt. 425, § 1, tweede lid, 429, tweede lid, en 442bis Wetboek van Strafvordering
 - Art. 37 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
 7 november 2018 P.2018.0949.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.12](#) AC nr. 616

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op toegang tot een rechter - Beperkingen

Het recht op toegang tot de rechter is niet absoluut, het kan het voorwerp uitmaken van beperkingen mits die de toegang tot de rechter niet dermate beperken dat het rechtsmiddel daardoor in de kern wordt aangetast, mits deze een rechtmatig doel nastreven en een redelijk verband van evenredigheid in acht nemen tussen de aangewende middelen en het beoogde doel (1). (1) Zie Cass. 4 april 2017, AR P.17.0023.N, AC 2017, nr. 245 (met verwijzingen in noot), over het hoger beroep op grieven (artikel 204 Wetboek van Strafvordering, zoals vervangen door artikel 89 wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie, "Potpourri II" genaamd).

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
7 november 2018 P.2018.0949.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181107.12](#) AC nr. 616

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.a - Recht van verdediging - Recht van de beschuldigde om op de hoogte te worden gesteld van de beschuldigingen - Talen

Artikel 6.3.a EVRM heeft betrekking op het recht van verdediging voor het vonnisgerecht; het is niet van toepassing op handelingen van de politie en op de stukken die de politie aan de overtreder meedeelt (1). (1) Zie Cass. 9 november 2005, AR P.05.1026.F, AC 2005, nr. 580; Cass. 13 februari 2002, AR P.01.1540.F, AC 2002, nr. 102.

- Art. 6.3.a Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
21 november 2018 P.2018.0940.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.3](#) AC nr. 655

RECHTERLIJK GEWIJSDE

GEZAG VAN GEWIJSDE

Gezag van gewijsde - Strafzaken - Europees Hof voor de Rechten van de Mens - Eenzijdige verklaring van de Belgische regering - Impliciete minnelijke schikking - Schrappingsarrest van de zaak van de rol

Het arrest waarbij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens akte verleent van een eenzijdige verklaring van de Belgische regering ingevolge een voorstel tot schadevergoeding van laatstgenoemde - die schending van het EVRM heeft toegegeven -, dat de uitdrukkelijke instemming van de eiser met het geformuleerde voorstel tot schadevergoeding vaststelt, dit voorstel als een impliciete minnelijke schikking tussen partijen beschouwt en de zaak van de rol schrapt maar de Belgische Staat niet aansprakelijk verklaart voor het niet-naleven van het Verdrag, heeft geen gezag van gewijsde (1). (1) Zie ook Cass. 7 november 2018, AR P.18.0949.F-P.18.0950.F, AC 2018, nr. 616.

- Art. 23 Gerechtelijk Wetboek
- Art. 39 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
10 oktober 2018 P.2018.0363.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.5](#) AC nr. 539

Gezag van gewijsde - Algemeen - Gemeente - Beslissing van het college van burgemeester en schepenen - Machtiging van de gemeenteraad - Uitlegging van de beraadslagingen van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen

Het gezag van gewijsde is beperkt tot wat de rechter over een geschilpunt heeft beslist en tot wat, gelet op het geschil dat voor hem is gebracht en waarover de partijen tegenspraak hebben kunnen voeren, de noodzakelijke grondslag, zij het impliciet, van zijn beslissing vormt (1). (1) Cass. 1 december 2017, AR C.17.0069.F, AC 2017, nr. 686; Cass. 3 februari 2015, AR P.13.0908.N, AC 2015, nr. 78; Cass. 4 december 2008, AR C.07.0412.F, AC 2008, nr. 698; Cass. 28 maart 1980, AC 1979-80, nr. 488, met verwijzing in noot.

- Art. 23 Gerechtelijk Wetboek
10 oktober 2018 P.2018.0363.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.5](#) AC nr. 539

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE)

- Voorzienbaarheid van de strafrechtspleging

De vereiste van voorzienbaarheid van de strafrechtspleging waarborgt elke burger dat tegen hem enkel een opsporingsonderzoek, een gerechtelijk onderzoek of een vervolging kan worden ingesteld volgens een bij wet bepaalde procedure waarvan hij vóór de aanwending kennis kan nemen (1). (1) Cass. 21 oktober 2014, AR P.14.0367.N, AC 2014, nr. 626; GwH 21 december 2004, nr. 202/2004, § B.4.2; GwH 21 december 2017, nr. 148/2017, § B.93.3; zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 654; P. MARCHAL, "Principes généraux du droit", RPDB. 2014, nr. 68-3.

- Art. 12, tweede lid De gecoördineerde Grondwet 1994

21 november 2018

P.2018.0763.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.2](#)

AC nr. 654

- Verbod van rechtsmisbruik - Sanctie

Misbruik van recht wordt gesanctioneerd, niet door het verbeuren van het recht, maar door het recht tot zijn normale uitoefening te herleiden of door het opleggen van het herstel van de schade die door het misbruik is teweeggebracht (1); de herleiding van het recht tot zijn normale uitoefening kan zover gaan dat de rechter aan de houder van het recht de mogelijkheid ontzegt om zich erop te beroepen in de gegeven omstandigheden. (1) Zie Cass. 6 januari 2011, AR C.09.0624.F, AC 2011, nr. 12.

- Art. 1134, derde lid Burgerlijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2015.0086.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.1](#)

AC nr. 570

- Verbod van rechtsmisbruik - Dwangsom - Invordering - Bevoegdheid - Beslagrechter

Aangezien de beslagrechter bevoegd is om kennis te nemen van alle executiegeschillen die ter zake kunnen rijzen, is hij ook bevoegd om te oordelen of de invordering van de dwangsom in de gegeven omstandigheden geen misbruik van recht oplevert (1). (1) Zie (op dit punt andersluidende) concl. OM; het OM concludeerde eveneens tot vernietiging, doch op de derde grief van het enig cassatiemiddel; het was immers van mening dat de appelrechter, als beslagrechter in hoger beroep, zich de facto de exclusieve bevoegdheid van de dwangsomrechter om de dwangsom te verminderen of op te heffen had aangematigd.

- Art. 1134, derde lid Burgerlijk Wetboek

- Artt. 1385quater en 1395 Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2015.0086.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.1](#)

AC nr. 570

- Wettigheidsbeginsel - Voorzienbaarheid van de strafrechtspleging - Draagwijdte - Voorrecht van rechtsmacht - Magistraat van eerste aanleg in verdenking gesteld van misdaden buiten de uitoefening van zijn ambt gepleegd - Regeling van de rechtspleging - Bevoegd rechtscollege

De toepassing van bepalingen van het Wetboek van Strafvordering met het oog op de uitbreiding, ten gunste van een in verdenking gestelde, van de rechten waarover andere rechtzoekenden beschikken die zich in dezelfde toestand bevinden, door de macht van het openbaar ministerie te beperken om als enige, na afloop van het gerechtelijk onderzoek, te beslissen over de verwijzing naar de feitenrechter, kan geen miskennis van het legaliteitsbeginsel opleveren (1); de aanwending, ten gunste van die in verdenking gestelde, van een rechtspleging die toelaat om, op tegenspraak, het bestaan van voldoende bezwaren na te gaan die zijn verwijzing verantwoordt, stelt geen nieuwe vervolging buiten het wettelijk kader in maar beperkt daarentegen, in het geval van vervolging ingesteld door het openbaar ministerie, de prerogatieven van laatstgenoemde, waaraan de wet de bevoegdheid toekende om alleen te beslissen over het gevolg dat aan het gerechtelijk onderzoek moet worden verleend zodra het is afgesloten (2). (1) Wat dit beginsel betreft, zie P. Marchal, o.c., nr. 68-3. (2) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 654.

- Artt. 127, 479, 480, 482bis, eerste lid, en 502 Wetboek van Strafvordering

- Art. 12, tweede lid De gecoördineerde Grondwet 1994

21 november 2018

P.2018.0763.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.2](#)

AC nr. 654

RECHTSMISBRUIK

- Sanctie

Misbruik van recht wordt gesanctioneerd, niet door het verbeuren van het recht, maar door het recht tot zijn normale uitoefening te herleiden of door het opleggen van het herstel van de schade die door het misbruik is teweeggebracht (1); de herleiding van het recht tot zijn normale uitoefening kan zover gaan dat de rechter aan de houder van het recht de mogelijkheid ontzegt om zich erop te beroepen in de gegeven omstandigheden. (1) Zie Cass. 6 januari 2011, AR C.09.0624.F, AC 2011, nr. 12.

- Art. 1134, derde lid Burgerlijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2015.0086.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.1](#)

AC nr. 570

- Dwangsom - Invordering - Bevoegdheid - Beslagrechter

Aangezien de beslagrechter bevoegd is om kennis te nemen van alle executiegeschillen die ter zake kunnen rijzen, is hij ook bevoegd om te oordelen of de invordering van de dwangsom in de gegeven omstandigheden geen misbruik van recht oplevert (1). (1) Zie (op dit punt andersluidende) concl. OM; het OM concludeerde eveneens tot vernietiging, doch op de derde grief van het enig cassatiemiddel; het was immers van mening dat de appelrechter, als beslagrechter in hoger beroep, zich de facto de exclusieve bevoegdheid van de dwangsomrechter om de dwangsom te verminderen of op te heffen had aangematigd.

- Art. 1134, derde lid Burgerlijk Wetboek

- Artt. 1385quater en 1395 Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2015.0086.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.1](#)

AC nr. 570

RECHTSPLEGINGSVERGOEDING

- Douane en accijnzen - Vordering tot inning van de ontdoken rechten - Aard

De rechtsvordering tot invordering van de ontdoken rechten bedoeld in artikel 283 AWDA, die door de administratie der douane en accijnzen is ingesteld in het kader van de in de artikelen 281 en 282 van die wet bedoelde misdrijven, is een burgerlijke rechtsvordering samenhangend met de strafvordering, die niet uit het misdrijf voortvloeit maar haar grondslag vindt in de wet die de verplichting tot betaling van rechten oplegt; de administratie der douane en accijnzen kan evenmin als burgerlijke partij worden beschouwd in de zin van artikel 162bis, tweede lid, Wetboek van Strafvordering en kan niet, wanneer die burgerlijke vordering wordt afgewezen, tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding aan de beklaagde worden veroordeeld.

- Art. 283 Algemene Wet 18 juli 1977 inzake douane en accijnzen
- Art. 162bis, tweede lid Wetboek van Strafvordering
- Art. 1022 Gerechtelijk Wetboek

10 oktober 2018

P.2018.0184.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.3](#)

AC nr. 537

REDEKEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN

ALGEMEEN

Algemeen - Vordering in rechte - Beoordeling - Taak van de rechter - Feiten in de loop van het geding

De rechter moet over de bij hem aanhangige vordering uitspraak doen met inachtneming van de feiten die zich in de loop van het geding hebben voorgedaan en die een weerslag hebben op het geschil (1). (1) Zie concl. OM.

19 oktober 2018

C.2018.0036.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.3](#)

AC nr. 572

OP CONCLUSIE

Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Conclusie

Onder conclusie waarop de rechter dient te antwoorden, worden de geschriften verstaan van een partij of diens raadsman die overeenkomstig de wet zijn opgemaakt en de rechter zijn voorgelegd en waarin die partij middelen aanvoert tot staving van haar vordering of haar verweer (1). (1) Zie M.-A. BEERNAERT, H.-D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, Die Keure, Brugge, 8ste uitg., 2017, dl. II, p. 1363 en referte in noot nr. 1102.

10 oktober 2018

P.2018.0979.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.2](#)

AC nr. 544

Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Conclusie - Tussenbeslissing - Heropening van het debat - Antwoord op de conclusie - Verplichting

De rechter hoeft niet meer te antwoorden op een conclusie die door een partij op een voorgaande rechtszitting is neergelegd, na afloop waarvan de zaak in beraad werd genomen en aanleiding heeft gegeven tot een tussenbeslissing, waarna die partij, in het kader van de heropening van het debat, nieuwe proceduristukken heeft neergelegd die de vordering of het verweer van haar eerste conclusie niet overnemen (1). (1) Zie in die zin, wat de draagwijdte van de verplichting van het anders samengestelde rechtscollege betreft, dat beslist om de zaak ab initio te hervatten, om op de voor een eerste rechter genomen conclusie te antwoorden, Cass. 11 februari 1998, AR P.97.1339.F, AC 1998, nr. 83; Cass. 16 oktober 1985, AR 4221, AC 1986, nr. 102; J. DE CODT, "La présentation des moyens de cassation", in B. MAES en P. WOUTERS (dir.), Procéder devant la Cour de cassation, uitg. Knops, Antwerpen 2016, p. 185; M.-A. BEERNAERT e.a., o.c. dl. II, p. 1364 en referte in noot nr. 1108.

10 oktober 2018

P.2018.0979.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.2](#)

AC nr. 544

Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Redenen die

betrekking hebben op een medebeklaagde die een soortgelijke betwisting heeft opgeworpen

De rechter dient niet, met het oog op de motivering van zijn beslissing betreffende een beklagde, de redenen te herhalen die betrekking hebben op een medebeklaagde die een soortgelijke betwisting als laatstgenoemde heeft opgeworpen.

22 mei 2019

P.2019.0171.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.2](#)

AC nr. ...

Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Beslissing gegrond op een geldende wetsbepaling die niet in de conclusie werd aangevoerd - Persoonlijke wetenschap

Het vonnis dat zijn beslissing grondt op een geldende wetsbepaling, steunt niet op een feit dat de appelrechter uit eigen wetenschap kende; aangezien de toepassing van een dergelijke procedurewet door de partijen kan worden voorzien, hoeft de rechter hen niet te waarschuwen dat hij overweegt die wet toe te passen en hoeft hij hen evenmin uit te nodigen zich daartegen te verdedigen (1). (1) Zie Cass. 24 januari 1995, AR P.94.1135.N, AC 1995, nr. 39: "Het recht op tegenspraak en het recht van verdediging worden niet miskend door de rechter die zijn beslissing, niet op eigen kennis, maar op uit de ervaring algemeen bekende feiten laat steunen"; Cass. 20 juni 2008, AR C.06.0592.F, AC 2008, nr. 386 en noot betreffende de andersluidende concl. van advocaat-generaal Werquin in Pas. 2008, nr. 386; Cass. 25 oktober 2000, AR P.00.1260.F, AC 2000, nr. 575.

22 mei 2019

P.2019.0107.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.1](#)

AC nr. ...

STRAF**AUTRES PEINES*****Andere Straffen - Verbeurdverklaring - Duur van de vervolging - Redelijke termijn - Overschrijding***

De rechter die ten gunste van een beklagde de opschorting van de uitspraak van de veroordeling beveelt en die hem daarnaast tot de bijzondere verbeurdverklaring van een rechtstreeks uit het misdrijf verkregen vermogensvoordeel veroordeelt, kan, wanneer hij vaststelt dat de redelijke termijn is overschreden waarbinnen over de strafvordering uitspraak moet worden gedaan, de niet-naleving van die procedurele waarborg bestraffen door een straf van verbeurdverklaring op te leggen waarvan het bedrag lager is dan het bedrag dat hij zou hebben vastgesteld zo de duur van de strafvordering de redelijke termijn niet zou hebben overschreden (1). (1) Zie Cass. 20 september 2016, AR P.16.0231.N, AC 2016, nr. 509, §§ 35-36: "Indien de redelijke termijn voor de berechting is overschreden, moet de rechter in de regel een straf uitspreken die daadwerkelijk en op een meetbare wijze verminderd is ten opzichte van de straf die hij had kunnen opleggen indien de redelijke termijn niet overschreden was; wanneer de wet voor het bewezen verklaarde feit, een gevangenisstraf, een geldboete en de verbeurdverklaring van wederrechtelijk verkregen vermogensvoordelen oplegt en de rechter wegens de overschrijding van de redelijke termijn een straf uitspreekt die lager is dan deze die hij zonder die overschrijding zou hebben uitgesproken, kan hij ofwel de gevangenisstraf, ofwel de geldboete, ofwel de verbeurdverklaring, of twee daarvan of alle drie verminderen; hij is in dit geval evenwel niet verplicht zowel de gevangenisstraf en de geldboete als de verbeurdverklaring te verminderen" (samenvatting); Cass. 4 oktober 2005, AR P.05.0675.N, AC 2005, nr. 477; Cass. 17 oktober 2001, AR P.01.0807.F, AC 2001, nr. 550; wat het begrip redelijke termijn betreft, bedoeld in artikel 6.1 EVRM, zie Cass. 20 maart 2000, AR S.99.0163.N, AC 2000, nr. 191.

- Artt. 42 en 43bis Strafwetboek

- Art. 21ter, eerste lid Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

10 oktober 2018

P.2018.0751.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181010.8](#)

AC nr. 543

STRAFUITVOERING

- Strafvueroeringsrechtbank - Verzoek tot heropening van de debatten - Beoordeling door de rechter

De strafvueroeringsrechtbank oordeelt onaantastbaar in feite en op grond van de haar op het ogenblik van het verzoek tot heropening van het debat voorgelegde gegevens of er aanleiding is om dat verzoek in te willigen (1). (1) Cass. 12 februari 2013, AR P.12.0675.N, AC 2013, nr. 97.

14 november 2018 P.2018.1066.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181114.2](#) AC nr. 633

- Strafvueroeringsrechtbank - Verzoek tot heropening van de debatten - Criteria opgesomd in artikel 772 Gerechdelijk Wetboek - Toepassing

De bepalingen van het Gerechdelijk Wetboek betreffende de heropening van het debat zijn niet van toepassing in strafzaken maar geen enkele wettelijke bepaling verbiedt de rechter om daarvan het belang te beoordelen bij de toepassing van de criteria vermeld in artikel 772 van dat wetboek (1). (1) Cass. 13 januari 2015, AR P.13.1644.N, AC 2015, nr. 30.

- Art. 772 Gerechdelijk Wetboek

14 november 2018 P.2018.1066.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181114.2](#) AC nr. 633

STRAFVORDERING

- Ontvankelijkheid van de vervolgingen - Recht op een eerlijk proces - Miskenning - Niet-ontvankelijkheid van de vervolging

Wanneer de rechter omstandigheden vaststelt die het onmogelijk maken om de strafvervolging met eerbiediging van het recht op een eerlijk proces in te leiden of voort te zetten, kan hij in dat geval, bij wijze van sanctie, de niet-ontvankelijkheid van de strafvordering uitspreken; daartoe is evenwel vereist dat uit zijn vaststellingen blijkt dat het voormelde recht op onherstelbare wijze is miskend, d.w.z. dat de miskenning voortduurt en niet kan worden hersteld; wanneer daarenboven de rechter zelf de mogelijkheid heeft om de miskenning te verhelpen, dient hij dat te doen.

- Art. 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

15 mei 2019 P.2019.0169.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.3](#) AC nr. ...

TAALGEBRUIK

GERECHTSZAKEN (WET 15 JUNI 1935)

Gerechdelijkzaken (wet 15 juni 1935) - In eerste aanleg - Strafzaken - Recht van verdediging - Recht van de beschuldigde om op de hoogte te worden gesteld van de beschuldigingen

Artikel 6.3.a EVRM heeft betrekking op het recht van verdediging voor het vonnisgerecht; het is niet van toepassing op handelingen van de politie en op de stukken die de politie aan de overtreder meedeelt (1). (1) Zie Cass. 9 november 2005, AR P.05.1026.F, AC 2005, nr. 580; Cass. 13 februari 2002, AR P.01.1540.F, AC 2002, nr. 102.

- Art. 6.3 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2018 P.2018.0940.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.3](#) AC nr. 655

VENNOOTSCHAPPEN

ALGEMEEN. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELS

Algemeen - gemeenschappelijke regels - Faillissement - Benadeelde schuldeisers - Rechtsvordering - Draagwijdte

De schuldeiser die een vordering op grond van artikel 530, §1, tweede lid, Wetboek van Vennootschappen instelt, komt niet op voor de vergoeding van individuele schade, maar voor zijn aandeel in de collectieve schade; dit aandeel in de collectieve schade houdt geen verband met de contractuele schade die een schuldeiser lijdt naar aanleiding van een door de gefailleerde vennootschap niet-nagekomen verbintenis (1). (1) Zie Cass. 10 december 2008, AR P.08.0939.F, AC 2008, nr. 714; zie ook F. PARREIN, "De allerindividueelste vordering van de allerindividueelste schade - Het persoonlijk vorderingsrecht bij kennelijk grove fout aan banden gelegd", TRV 2012, p. 50, en M. VANDENBOGAERDE, "Aansprakelijkheid van vennootschapsbestuurders", Intersentia, 2009, p. 200, nr. 246.

- Art. 530, § 1, tweede lid Wetboek 7 mei 1999 van vennootschappen

12 oktober 2018   C.2017.0614.N   [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181012.2](#)   AC nr. 548

VERBINTENIS

- Schuldenaar - Onmogelijke nakoming - Overmacht - Toepassingsgebied - Financieel onvermogen

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

28 juni 2018   C.2017.0701.N   [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180628.10](#)   AC nr. 424

- Schuldenaar - Onmogelijke nakoming - Overmacht

Een schuldenaar is bevrijd indien de nakoming van de verbintenis blijvend onmogelijk is geworden door overmacht (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1134, 1142, 1147 en 1148 Burgerlijk Wetboek

28 juni 2018   C.2017.0701.N   [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180628.10](#)   AC nr. 424

- Schuldenaar - Onmogelijke nakoming - Overmacht - Toepassingsgebied - Financieel onvermogen

Financieel onvermogen, ook al is dit het gevolg van externe oorzaken die voor de schuldenaar overmacht uitmaken, heeft niet tot gevolg dat de schuldenaar van zijn betaalverbintenis is bevrijd (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1134, 1142, 1147 en 1148 Burgerlijk Wetboek

28 juni 2018   C.2017.0701.N   [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180628.10](#)   AC nr. 424

- Schuldenaar - betaalverplichting - Financieel onvermogen

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

28 juni 2018   C.2017.0701.N   [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180628.10](#)   AC nr. 424

- Schuldenaar - betaalverplichting - Financieel onvermogen

Conclusie van advocaat-generaal Vandewal.

28 juni 2018   C.2017.0701.N   [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180628.10](#)   AC nr. 424

- Schuldenaar - betaalverplichting - Financieel onvermogen

Financieel onvermogen, ook al is dit het gevolg van externe oorzaken die voor de schuldenaar overmacht uitmaken, heeft niet tot gevolg dat de schuldenaar van zijn betaalverbintenis is bevrijd (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1134, 1142, 1147 en 1148 Burgerlijk Wetboek

28 juni 2018

C.2017.0701.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180628.10](#)

AC nr. 424

VERJARING

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Aanvang - Onverschuldigd betaalde sommen - Recht op terugvordering - Termijn - Aanvang - Verandering door een latere gebeurtenis

Het recht op de terugvordering van sommen die onverschuldigd zijn betaald ontstaat in de regel op de dag van de betaling, zodat de verjaringstermijn dan ingaat; deze regel geldt niet wanneer de gehoudenheid van de schuldenaar op het ogenblik van de betaling een verandering ondergaat door een latere gebeurtenis die voor de schuldenaar rechten doet ontstaan voor de periode waarvoor de betaling werd verricht; in dergelijk geval begint de verjaringstermijn, in beginsel, te lopen vanaf deze gebeurtenis (1). (1) Zie andersluidende concl. OM.

- Art. 100, eerste lid, 1° Gecoördineerde wetten 17 juli 1991 op de Rijkscomptabiliteit

- Art. 1, eerste lid, a Wet 6 februari 1970 betreffende de verjaring van schuldvorderingen ten laste of ten voordele van de Staat en de provinciën

12 oktober 2018

C.2017.0053.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181012.1](#)

AC nr. 547

Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Duur - Tienjarige verjaring - Actio judicati

Onder dagvaarding in de zin van artikel 2244, eerste lid, Burgerlijk Wetboek moet worden verstaan elke vordering van een partij die het bestaan van een bedreigd recht in rechte wil doen erkennen(1); de neerlegging van een conclusie op de griffie van het gerecht waarbij de zaak aanhangig is gemaakt, stuit de verjaring ten voordele van de partij die heeft geconcludeerd mits die conclusie een vordering bevat die ertoe strekt het bestaan van zijn recht in rechte te doen erkennen. (2) (3). (1) Cass. 1 februari 2018, AR C.17.0130.N, AC 2018, nr. 69, met concl. OM. (2) Cass. 18 november 2010, AR F.09.0125.F, AC 2010, nr. 685, met concl. advocaat-generaal A. HENKES in Pas. 2010, nr. 685. (3) Zie concl. OM.

Het OM concludeerde eveneens tot verwerping van het cassatieberoep, doch was van mening dat het tweede onderdeel van het cassatiemiddel, waarvan het vierde subonderdeel in het hier gepubliceerde arrest wordt beantwoord met deze rechtsregel, in zijn geheel niet tot cassatie kon leiden nu het opkomt tegen de beslissing dat de verjaring gestuit is. De appelrechter oordeelde immers niet alleen dat de verjaring van de rechtsvordering van de verweerster gestuit is, maar ook dat de sanctie van het door eiser gepleegde rechtsmisbruik erin bestaat dat de verweerster nog de mogelijkheid moet worden geboden haar aanspraken te doen gelden. Deze in het vierde en vijfde onderdeel tevergeefs bekritiseerde schraagt volgens het OM de beslissing.

Het hier gepubliceerde arrest, dat zoals hoger gesteld eerst antwoordt op het vierde subonderdeel van het tweede onderdeel van het cassatiemiddel en dat oordeelt dat de erin aangevoerde grief dat de verjaring van de titel van de verweerster door de conclusie van de verweerster niet rechtsgeldig was gestuit, niet aangenomen kan worden, oordeelt vervolgens dat de overige grieven, die gericht zijn op andere redenen van stuiting, geen belang vertonen en bijgevolg niet ontvankelijk zijn.

- Art. 2244 Burgerlijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2017.0470.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.2](#)

AC nr. 571

Burgerlijke zaken - Stuiting - Dagvaarding voor het gerecht - Begrip - Neerlegging van een conclusie

Onder dagvaarding in de zin van artikel 2244, eerste lid, Burgerlijk Wetboek moet worden verstaan elke vordering van een partij die het bestaan van een bedreigd recht in rechte wil doen erkennen(1); de neerlegging van een conclusie op de griffie van het gerecht waarbij de zaak aanhangig is gemaakt, stuit de verjaring ten voordele van de partij die heeft geconcludeerd mits die conclusie een vordering bevat die ertoe strekt het bestaan van zijn recht in rechte te doen erkennen. (2) (3). (1) Cass. 1 februari 2018, AR C.17.0130.N, AC 2018, nr. 69, met concl. OM. (2) Cass. 18 november 2010, AR F.09.0125.F, AC 2010, nr. 685, met concl. advocaat-generaal A. HENKES in Pas. 2010, nr. 685. (3) Zie concl. OM.

Het OM concludeerde eveneens tot verwerping van het cassatieberoep, doch was van mening dat het tweede onderdeel van het cassatiemiddel, waarvan het vierde subonderdeel in het hier gepubliceerde arrest wordt beantwoord met deze rechtsregel, in zijn geheel niet tot cassatie kon leiden nu het opkomt tegen de beslissing dat de verjaring gestuit is. De appelrechter oordeelde immers niet alleen dat de verjaring van de rechtsvordering van de verweerster gestuit is, maar ook dat de sanctie van het door eiser gepleegde rechtsmisbruik erin bestaat dat de verweerster nog de mogelijkheid moet worden geboden haar aanspraken te doen gelden. Deze in het vierde en vijfde onderdeel tevergeefs bekritiseerde schraagt volgens het OM de beslissing.

Het hier gepubliceerde arrest, dat zoals hoger gesteld eerst antwoordt op het vierde subonderdeel van het tweede onderdeel van het cassatiemiddel en dat oordeelt dat de erin aangevoerde grief dat de verjaring van de titel van de verweerster door de conclusie van de verweerster niet rechtsgeldig was gestuit, niet aangenomen kan worden, oordeelt vervolgens dat de overige grieven, die gericht zijn op andere redenen van stuiting, geen belang vertonen en bijgevolg niet ontvankelijk zijn.

- Art. 2244 Burgerlijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2017.0470.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.2](#)

AC nr. 571

Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Duur - Bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen - Verordening (EG) nr. 2988/95 - Artikel 3, derde lid - Verjaringstermijn van de vervolging - Lidstaten - Toepassing

Op grond van artikel 3, derde lid, van Verordening(EG) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen kan een langere verjaringstermijn voortvloeien uit de gemeenrechtelijke bepaling van artikel 2262bis, §1, eerste lid, Burgerlijk Wetboek (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 2262bis, § 1, eerste lid Burgerlijk Wetboek

- Art. 3, derde lid Verordening (EG) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen

12 oktober 2018

C.2017.0699.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181012.3](#)

AC nr. 549

Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Eénjarige verjaring - Rechtsvordering van kostschoolhouders en andere meesters - Toepassingsgebied

De éénjarige verjaring van de rechtsvordering van kostschoolhouders, tot betaling van het kostgeld van hun leerlingen en van andere meesters, tot betaling van het leergeld, is van toepassing op alle vorderingen die verband houden met het verschaffen van onderwijs; hierbij mag geen onderscheid worden gemaakt naargelang van de aard van in dat kader verstrekte prestaties en het toepassingsgebied mag niet beperkt worden tot louter kostgeld en leergeld.

- Art. 2272, derde lid Burgerlijk Wetboek

28 juni 2018

C.2017.0705.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180628.11](#)

AC nr. 425

Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Duur - Bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen - Verordening (EG) nr. 2988/95 - Artikel 3, derde lid - Verjaringstermijn van de vervolging - Lidstaten - Nieuwe gemeenrechtelijke bepaling na inwerkingtreding van die Verordening - Voorwaarde jurisprudentiële praktijk - Hof van Justitie - Rechtspraak

Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie volgt niet dat de lidstaten die na de inwerkingtreding van die Verordening een nieuwe gemeenrechtelijke bepaling invoeren waaruit een langere verjaringstermijn voortvloeit dan de termijn bepaald in artikel 3, derde lid, van de Verordening, deze slechts kunnen toepassen op vervolgingen waarvan sprake in de Verordening, op voorwaarde dat die toepassing voortvloeit uit een jurisprudentiële praktijk; een dergelijke jurisprudentiële praktijk is met betrekking tot een nieuwe verjaringstermijn immers nog onbestaande (1). (1) Zie concl. OM..

- Art. 2262bis, § 1, eerste lid Burgerlijk Wetboek

- Art. 3, derde lid Verordening (EG) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen

12 oktober 2018

C.2017.0699.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181012.3](#)

AC nr. 549

VEROORDELING MET UITSTEL EN OPSCHORTING VAN DE VER

ALGEMEEN

Algemeen - Uitstel - Eerdere veroordeling die een juridisch beletsel vormt voor de toekenning van het uitsel

Wanneer de rechter, voor zijn weigering om uitstel toe te kennen, rekening houdt met een eerdere veroordeling die op het uittreksel van eisers strafregister wordt vermeld en die een juridisch beletsel vormt voor het verlenen van die maatregel, schrijven noch artikel 8 Probatiwet noch enige andere wetbepaling voor dat bij het dossier van de rechtspleging een eensluidend verklaard afschrift moet worden gevoegd van de veroordelende beslissing met de vermelding dat die beslissing in kracht van gewijsde is gegaan (1). (1) Zie Cass. 25 februari 1998, AR P.97.1439.F, AC 1998, nr. 108, met verwijzing in noot; zie ook de gedeeltelijk gelijklopende concl. OM "in hoofdzaak", in Pas. 2018, nr. 586.

- Art. 8, § 1, eerste lid Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

24 oktober 2018

P.2018.0936.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181024.2](#)

AC nr. 586

VERRIJKING ZONDER OORZAAK

- Vervalbeding - Uitsluiting van elke dekking

Het algemeen rechtsbeginsel van de verrijking zonder oorzaak vereist het gebrek aan oorzaak van zowel de verarming als de verrijking (1); de verarming is niet zonder oorzaak zodra zij haar oorsprong vindt in de behartiging van het eigen belang door de verarmde. (1) Cass. 3 juni 2016, AR C.15.0423.F, AC 2016, nr. 370; Cass. 22 januari 2016, AR C.14.0492.F, AC 2016, nr. 48.

12 oktober 2018

C.2018.0084.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181012.4](#)

AC nr. 550

- Verarming - Behartiging van het eigen belang door de verarmde

Het algemeen rechtsbeginsel van de verrijking zonder oorzaak vereist het gebrek aan oorzaak van zowel de verarming als de verrijking (1); de verarming is niet zonder oorzaak zodra zij haar oorsprong vindt in de behartiging van het eigen belang door de verarmde. (1) Cass. 3 juni 2016, AR C.15.0423.F, AC 2016, nr. 370; Cass. 22 januari 2016, AR C.14.0492.F, AC 2016, nr. 48.

12 oktober 2018

C.2018.0084.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181012.4](#)

AC nr. 550

VERVOER

GOEDERENVERVOER

Goederenvervoer - Landvervoer. wegvervoer - AETR - Rit die gedeeltelijk op het grondgebied van

---

---

een derde land plaatsvindt - Inbreuken op de AETR - Bestrafing in België

Vóór 24 oktober 2016 bestrafte geen enkele wettelijke of reglementaire bepaling de inbreuken op de AETR voor ritten die gedeeltelijk hebben plaatsgevonden op het grondgebied van een derde land, anders dan de in de in artikel 2, sub 2, a) en b), Verordening (EG) nr. 561/2006 bedoelde landen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 632.

14 november 2018

P.2018.0827.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181114.1](#)

AC nr. 632

Goederenvervoer - Landvervoer. wegvervoer - AETR - Rit die gedeeltelijk op het grondgebied van een derde land plaatsvindt - Inbreuken op de AETR - Koninklijk besluit 9 april 2007 - Toepassing

Ingevolge de artikelen 1, eerste lid, en 2, § 1, Wet van 18 februari 1969 betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en akten inzake vervoer over zee, over de weg, de spoorweg of de waterweg, bepaalt artikel 2 koninklijk besluit van 9 april 2007 houdende uitvoering van de verordening (EG) nr. 561/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 dat "de inbreuken op de verordening en op dit besluit, vastgesteld in België of aangegeven door de bevoegde overheid van een andere lidstaat of van een derde land, bestraft worden overeenkomstig de artikelen 2 en 2bis van de voormelde wet van 18 februari 1969, ook als de inbreuk is begaan op het grondgebied van een andere lidstaat of van een derde land"; dit koninklijk besluit beoogt enkel de inbreuken op Verordening (EG) nr. 561/2006 en op het voormelde besluit en niet de inbreuken op de AETR (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 632.

- Art. 2 Verordening 561/2006/EEG van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 tot harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer

- Artt. 1 et 2 Wet 18 februari 1969 betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en akten inzake vervoer over de weg, de spoorweg of de waterweg, BS 4 april 1969

14 november 2018

P.2018.0827.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181114.1](#)

AC nr. 632

Goederenvervoer - Landvervoer. wegvervoer - Wegvervoer - Decreet Waals Gewest van 19 maart 2009 betreffende de instandhouding van het gewestelijk openbaar wegen- en waterwegendomein - Overschrijding van het hoogst toegelaten gewicht - Moreel bestanddeel

Het element fout van het misdrijf bepaald in artikel 5, § 3, decreet Waals gewest van 19 maart 2009 betreffende de instandhouding van het gewestelijke openbaar wegen- en waterwegendomein wordt afgeleid uit de niet-naleving van de wet door het stellen van de verboden materiële gedraging; het feit dat een derde met het laden van de vrachtwagen is belast, laat de aansprakelijkheid van de gebruiker van het geladen voertuig onverlet omdat elkeen die dat voertuig gebruikt zich ervan moet vergewissen dat het gewicht in geladen toestand niet meer bedraagt dan het hoogst toegelaten gewicht, ook al heeft de gebruiker het voertuig niet zelf geladen (1). (1) Zie Cass. 16 september 2015, AR P.15.0838.F, AC 2015, nr. 521; Cass. 2 november 2004, AR P.04.0767.N, AC 2004, nr. 521 (betreffende de artikelen 18, §§ 1 en 2, en 26, KB Technische Eisen Voertuigen).

- Art. 5, § 3 Decreet 19 maart 2009 betreffende de instandhouding van het gewestelijke openbaar wegen- en waterwegendomein

21 november 2018

P.2018.0940.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.3](#)

AC nr. 655

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE

TUCHTZAKEN

Tuchtzaken - Vordering tot onttrekking - Wettige verdenking - Klacht tegen een advocaat - Procedure - Seponeringsbeslissing van de stafhouder - Voorafgaande bespreking met de voorzitter van de tuchtraad

Wanneer de stafhouder betreffende de klacht tegen een advocaat een seponeringsbeslissing neemt nadat hij voorafgaand het dossier heeft besproken met de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten, bij wie die beslissing later kan worden betwist, mag worden aangenomen dat die omstandigheid van aard is bij partijen of bij derden een wettige verdenking te doen ontstaan, die een onttrekking aan die voorzitter van de tuchtraad wettigt.

- Artt. 458, §§ 2 en 3, en 648, 2°, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2018.0231.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.4](#)

AC nr. 574

Tuchtzaken - Vordering tot onttrekking - Wettige verdenking - Klacht tegen een advocaat - Procedure - Seponeringsbeslissing van de stafhouder - Betwisting - Voorzitter van de tuchtraad - Wettige verdenking - Onttrekking van de zaak - Verwijzing - Verwijzingsrechter

Wanneer een zaak wegens wettige verdenking wordt onttrokken aan de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van een ressort, die geen plaatsvervanger heeft, wordt de zaak verwezen naar de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van een ander ressort (impliciete oplossing).

- Artt. 458, §§ 2 en 3, en 648, 2°, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2018.0231.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.4](#)

AC nr. ...

Tuchtzaken - Vordering tot onttrekking - Wettige verdenking - Klacht tegen een advocaat - Procedure - Seponeringsbeslissing van de stafhouder - Betwisting - Voorzitter van de tuchtraad - Wettige verdenking - Onttrekking van de zaak - Verwijzing - Verwijzingsrechter

Wanneer een zaak wegens wettige verdenking wordt onttrokken aan de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van een ressort, die geen plaatsvervanger heeft, wordt de zaak verwezen naar de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van een ander ressort (impliciete oplossing).

- Artt. 458, §§ 2 en 3, en 648, 2°, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2018.0231.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.4](#)

AC nr. 574

Tuchtzaken - Vordering tot onttrekking - Wettige verdenking - Klacht tegen een advocaat - Procedure - Seponeringsbeslissing van de stafhouder - Voorafgaande bespreking met de voorzitter van de tuchtraad

Wanneer de stafhouder betreffende de klacht tegen een advocaat een seponeringsbeslissing neemt nadat hij voorafgaand het dossier heeft besproken met de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten, bij wie die beslissing later kan worden betwist, mag worden aangenomen dat die omstandigheid van aard is bij partijen of bij derden een wettige verdenking te doen ontstaan, die een onttrekking aan die voorzitter van de tuchtraad wettigt.

- Artt. 458, §§ 2 en 3, en 648, 2°, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2018.0231.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.4](#)

AC nr. ...

VERZEKERING

LANDVERZEKERING

Landverzekering - Brandverzekering - Verzwaard risico - Prestatie van de verzekeraar - Beperking - Voorwaarde

Krachtens artikel 81, §3, b), tweede alinea, Wet Verzekeringen 2014 is de prestatie van de verzekeraar, als een schadegeval zich voordoet en de verzekeringnemer de in §1 bedoelde verplichting niet is nagekomen, beperkt tot de terugbetaling van alle betaalde premies, indien hij het bewijs aanbrengt dat hij het verzwaarde risico in geen enkel geval zou hebben verzekerd; hieruit volgt dat de beperking van de prestatie van de verzekeraar in voorkomend geval niet afhangt van een wijziging of opzegging van de verzekeringsovereenkomst zoals bedoeld in artikel 81, §1, Wet Verzekeringen 2014.

- Art. 81, §§ 1 en 3, b), tweede lid Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, inwerkingtreding 1 november 2014

12 oktober 2018 C.2018.0086.N [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181012.5](#) AC nr. 551

Landverzekering - Vervalbeding - Uitsluiting van elke dekking

Een beding van verval van de verzekeringsdekking is nietig wanneer het elke dekking uitsluit van het in de verzekeringsovereenkomst omschreven risico.

- Artt. 11 en 77 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

19 oktober 2018 C.2018.0082.N [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.5](#) AC nr. 573

VONNISSEN EN ARRESTEN

STRAFZAKEN

Strafzaken - Algemeen - Ondertekening door de rechters - Verhinderde rechter - Vaststelling van de verhindering - Vereiste vermeldingen

Overeenkomstig artikel 195bis, eerste en tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering moet de griffier het vonnis binnen achtenveertig uur laten tekenen door de rechters die het hebben gewezen en indien een of meer rechters zich in de onmogelijkheid bevinden om te tekenen, dan tekenen alleen de anderen, onder vermelding van die onmogelijkheid; wanneer een rechter verhinderd is om te ondertekenen, dient de beslissing waaraan hij deelgenomen heeft die omstandigheid enkel te vermelden, waarbij een dergelijke authentieke vermelding in het vonnis het bewijs van de onmogelijkheid levert, en geen enkele bepaling verplicht bovendien de rechters of de griffier in de beslissing te vermelden dat laatstgenoemde rechter achtenveertig uur heeft gewacht en dat hij, samen met de rechters die de beslissing hebben ondertekend, de reden heeft vastgesteld waarom een van die magistraten in de onmogelijkheid verkeerde om die beslissing eveneens te ondertekenen.

- Art. 195bis Wetboek van Strafvordering

15 mei 2019 P.2019.0168.F [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190515.2](#) AC nr. ...

Strafzaken - Strafvordering - Strafvuitvoering - Strafvuitvoeringsrechtbank - Verzoek tot heropening van de debatten - Criteria opgesomd in artikel 772 Gerechtelijk Wetboek - Toepassing

De bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de heropening van het debat zijn niet van toepassing in strafzaken maar geen enkele wettelijke bepaling verbiedt de rechter om daarvan het belang te beoordelen bij de toepassing van de criteria vermeld in artikel 772 van dat wetboek (1). (1) Cass. 13 januari 2015, AR P.13.1644.N, AC 2015, nr. 30.

- Art. 772 Gerechtelijk Wetboek

14 november 2018 P.2018.1066.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181114.2](#) AC nr. 633

Strafzaken - Strafvordering - Strafvuitvoering - Strafvuitvoeringsrechtbank - Verzoek tot heropening van de debatten - Beoordeling door de rechter

De strafuitvoeringsrechtbank oordeelt onaantastbaar in feite en op grond van de haar op het ogenblik van het verzoek tot heropening van het debat voorgelegde gegevens of er aanleiding is om dat verzoek in te willigen (1). (1) Cass. 12 februari 2013, AR P.12.0675.N, AC 2013, nr. 97.

14 november 2018

P.2018.1066.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181114.2](#)

AC nr. 633

Strafzaken - Strafvordering - Motivering - Redenen die betrekking hebben op een medebeklaagde die een soortgelijke betwisting heeft opgeworpen

De rechter dient niet, met het oog op de motivering van zijn beslissing betreffende een beklagde, de redenen te herhalen die betrekking hebben op een medebeklaagde die een soortgelijke betwisting als laatstgenoemde heeft opgeworpen.

22 mei 2019

P.2019.0171.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.2](#)

AC nr. ...

VOORLOPIGE HECHTENIS

ALGEMEEN

Algemeen - Onderzoeksgerechten - Toezicht op de regelmatigheid van het onderzoek voorafgaand aan de uitvaardiging van het bevel tot aanhouding - Wettelijke grondslag

Noch artikel 5 EVRM noch enige andere bepaling verbieden het onderzoeksgerecht om op grond van artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering de regelmatigheid na te gaan van het onderzoek dat aan de uitvaardiging van het bevel tot aanhouding voorafgaat.

- Artt. 16 en 21, § 4 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis
- Art. 32 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering
- Art. 5 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

21 november 2018

P.2018.1153.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.4](#)

AC nr. 656

HANDHAVING

Handhaving - Beschikking van de raadkamer - Laattijdig hoger beroep - Arrest dat het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart - Titel van vrijheidsberoving - Duur

Zelfs als het hoger beroep wordt ingesteld buiten de termijn van vierentwintig uur, bepaald in artikel 30, § 2, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet (1), dient de kamer van inbeschuldigingstelling uitspraak te doen over het aldus ingestelde beroep; wanneer dat gerecht beslist dat het beroep niet ontvankelijk is, blijft de verdachte in voorlopige hechtenis; een beslissing die het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart heeft dezelfde gevolgen als een arrest dat de voorlopige hechtenis handhaaft in de zin van artikel 30, § 4, van die wet; met toepassing van die bepaling vormt het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat de voorlopige hechtenis handhaaft een titel van vrijheidsberoving voor een maand te rekenen vanaf de beslissing, indien ze betrekking heeft op de eerste of de tweede beschikking van de raadkamer (2). (1) En niet artikel 30, § 3, eerste lid, zoals het arrest vermeldt. (2) Zie Cass. 9 december 2008, AR P.08.1759.N, AC 2008, nr. 713, R.A.G.B., 2009, p. 460, noot Y. VAN DEN BERGE ; M.-A. BEERNAERT, H.-D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, La Charte, Brugge, 8ste ed., 2017, dl. I, p. 1076. Hetzelfde geldt voor het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat akte verleent van de afstand van het hoger beroep van de verdachte binnen de wettelijke termijn van vijftien dagen, bepaald in artikel 30, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet (Cass. 23 augustus 2006, AR P.06.1200.F, AC 2006, nr. 382; Cass. 8 februari 2006, AR P.06.0189.F, AC 2006, nr. 84; Cass. 23 augustus 2005, AR P.05.1216.F, AC 2005, nr. 401).(MNB)

- Art. 30 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

22 mei 2019

P.2019.0497.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.5](#)

AC nr. ...

HOGER BEROEP

Hoger beroep - Beschikking tot handhaving gewezen door de raadkamer - Laattijdig hoger beroep - Arrest dat het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart - Titel van vrijheidsberoving - Duur

Zelfs als het hoger beroep wordt ingesteld buiten de termijn van vierentwintig uur, bepaald in artikel 30, § 2, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet (1), dient de kamer van inbeschuldigingstelling uitspraak te doen over het aldus ingestelde beroep; wanneer dat gerecht beslist dat het beroep niet-ontvankelijk is, blijft de verdachte in voorlopige hechtenis; een beslissing die het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart heeft dezelfde gevolgen als een arrest dat de voorlopige hechtenis handhaaft in de zin van artikel 30, § 4, van die wet; met toepassing van die bepaling vormt het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat de voorlopige hechtenis handhaaft een titel van vrijheidsberoving voor een maand te rekenen vanaf de beslissing, indien ze betrekking heeft op de eerste of de tweede beschikking van de raadkamer (2). (1) En niet artikel 30, § 3, eerste lid, zoals het arrest vermeldt. (2) Zie Cass. 9 december 2008, AR P.08.1759.N, AC 2008, nr. 713, R.A.G.B., 2009, p. 460, noot Y. VAN DEN BERGE ; M.-A. BEERNAERT, H.-D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, La Charte, Brugge, 8ste ed., 2017, dl. I, p. 1076. Hetzelfde geldt voor het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat akte verleent van de afstand van het hoger beroep van de verdachte binnen de wettelijke termijn van vijftien dagen, bepaald in artikel 30, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet (Cass. 23 augustus 2006, AR P.06.1200.F, AC 2006, nr. 382; Cass. 8 februari 2006, AR P.06.0189.F, AC 2006, nr. 84; Cass. 23 augustus 2005, AR P.05.1216.F, AC 2005, nr. 401).(MNB)

- Art. 30 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

22 mei 2019

P.2019.0497.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.5](#)

AC nr. ...

VOORRANG VAN RECHTSMACHT

- Magistraat van eerste aanleg in verdenking gesteld van misdaden buiten de uitoefening van zijn ambt gepleegd - Regeling van de rechtspleging - Bevoegd rechtscollege - Wettigheidsbeginsel - Voorzienbaarheid van de strafrechtspleging

De toepassing van bepalingen van het Wetboek van Strafvordering met het oog op de uitbreiding, ten gunste van een inverdenkinggestelde, van de rechten waarover andere rechtzoekenden beschikken die zich in dezelfde toestand bevinden, door de macht van het openbaar ministerie te beperken om als enige, na afloop van het gerechtelijk onderzoek, te beslissen over de verwijzing naar de feitenrechter, kan geen miskennis van het legaliteitsbeginsel opleveren (1); de aanwending, ten gunste van die inverdenkinggestelde, van een rechtspleging die toelaat om, op tegenspraak, het bestaan van voldoende bezwaren na te gaan die zijn verwijzing verantwoordt, stelt geen nieuwe vervolging buiten het wettelijk kader in maar beperkt daarentegen, in het geval van vervolging ingesteld door het openbaar ministerie, de prerogatieven van laatstgenoemde, waaraan de wet de bevoegdheid toekende om alleen te beslissen over het gevolg dat aan het gerechtelijk onderzoek moet worden verleend zodra het is afgesloten (2). (1) Wat dit beginsel betreft, zie P. Marchal, o.c., nr. 68-3. (2) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 654.

- Artt. 127, 479, 480, 482bis, eerste lid, en 502 Wetboek van Strafvordering

- Art. 12, tweede lid De gecoördineerde Grondwet 1994

21 november 2018

P.2018.0763.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.2](#)

AC nr. 654

- Magistraat van eerste aanleg in verdenking gesteld van misdaden buiten de uitoefening van zijn ambt gepleegd - Regeling van de rechtspleging - Bevoegd rechtscollege

---

De kamer van inbeschuldigingstelling is bevoegd om uitspraak te doen over de regeling van de rechtspleging in de zaak van een magistraat van eerste aanleg die in verdenking is gesteld van misdaden buiten de uitoefening van zijn ambt gepleegd en diens mede-inverdenkinggestelden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2018, nr. 654.

- Artt. 127, 479, 480, 482bis, eerste lid, en 502 Wetboek van Strafvordering

21 november 2018

P.2018.0763.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.2](#)

AC nr. 654

VORDERING IN RECHTE

- Schuldvordering - Ontstaan - Tijdstip

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat de wetgever met het tijdstip waarop de schuldvordering is ontstaan, het tijdstip beoogt waarop de schuldvordering opeisbaar wordt, dit is wanneer voor de schuldeiser het recht ontstaat om een vordering in rechte in te stellen (1). (1) Zie andersluidende concl. OM.

12 oktober 2018

C.2017.0053.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181012.1](#)

AC nr. 547

- Actio judicati - Verjaring - Duur

Elk vonnis doet een rechtsvordering ontstaan tot tenuitvoerlegging van dit vonnis; deze rechtsvordering, de actio judicati genoemd, verjaart door verloop van tien jaren te rekenen vanaf het vonnis (1). (1) Cass. 31 mei 2012, AR C.10.0539.N, AC 2012, nr. 347, met concl. OM.

- Art. 2262bis, § 1 Burgerlijk Wetboek

19 oktober 2018

C.2017.0470.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.2](#)

AC nr. 571

- Beoordeling - Taak van de rechter - Feiten in de loop van het geding

De rechter moet over de bij hem aanhangige vordering uitspraak doen met inachtneming van de feiten die zich in de loop van het geding hebben voorgedaan en die een weerslag hebben op het geschil (1). (1) Zie concl. OM.

19 oktober 2018

C.2018.0036.N

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181019.3](#)

AC nr. 572

VREEMDELINGEN

- Vreemdelingenwet - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Einde van de vasthouding op grond van de betwiste titel - Beroep zonder bestaansredenen - Recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel

Wanneer, met toepassing van de artikelen 71, eerste lid, 72, tweede lid, en 73, eerste lid, Vreemdelingenwet de raadkamer van de correctionele rechtbank of, in hoger beroep, de kamer van inbeschuldigingstelling van het hof van beroep vaststelt dat het verzoekschrift tot invrijheidstelling geen bestaansreden meer heeft omdat de vreemdeling niet meer gedetineerd wordt krachtens de vasthoudingsbeslissing waartegen dat verzoekschrift was gericht (1), is de vreemdeling niet verstoken van een daadwerkelijk rechtsmiddel om de mogelijke onwettigheid van die beslissing te doen vaststellen en de vergoeding van de door die onwettigheid geleden schade te verkrijgen; artikel 27 Wet Onwerkzame Voorhechtenis kent immers een recht op vergoeding van de gehele schade toe, met inbegrip van de morele schade, aan de persoon die het slachtoffer is geworden van een aanhouding of een hechtenis in omstandigheden die niet verenigbaar zijn met de bepalingen van artikel 5 EVRM; die bepaling beantwoordt aan de vereisten van artikel 6.1 EVRM (2). (1) Wegens een repatriëring: zie Cass. 28 november 2018, AR P.18.1154.F, AC 2018, nr. 674 ; wegens het uitvaardigen van een andere autonome titel: zie Cass. 23 januari 2018, AR P.17.1282.N, AC 2018, nr. 49 ; wegens het opheffen van de titel: zie Cass. 7 december 2016, AR P.16.1183.F, AC 2016, nr. 702. (2) Zie Cass. 27 maart 2019, AR P.19.0259.F, § 4, met concl. OM in Pas. 2019, nr. 188 : "De omstandigheid dat de onderzoeksgerechten niet bevoegd zijn om uitspraak te doen over een vervallen vasthoudingstitel van een vreemdeling, sluit niet uit dat laatstgenoemde, voor de burgerlijke rechtscolleges, een aansprakelijkheidsvordering tegen de Belgische Staat kan instellen".

- Artt. 5.4 en 6.1 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 27 Wet 13 maart 1973

- Artt. 71, eerste lid, 72, tweede lid, en 73, eerste lid Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

22 mei 2019

P.2019.0490.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.4](#)

AC nr. ...

- Vreemdelingenwet - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Nieuwe vasthoudingsmaatregel op een andere grondslag - Onderscheiden autonome titel - Beroep zonder bestaansreden

Het arrest dat een tegen de vasthoudingsmaatregel ingediend verzoekschrift tot invrijheidstelling doelloos verklaart, schendt artikel 5.4 EVRM niet; uit die bepaling volgt dat het onderzoeksgerecht dat kennisneemt van een beroep van een vreemdeling die, met het oog op zijn verwijdering, van zijn vrijheid is beroofd, op korte termijn uitspraak moet doen over de wettigheid van de titel krachtens welke hij gedetineerd wordt; hieruit volgt niet dat voornoemd gerecht daarenboven op korte termijn uitspraak moet doen over de wettigheid van die titel wanneer die persoon niet meer gedetineerd wordt met toepassing van die titel, maar krachtens een nieuwe beslissing die op een andere wettelijke grondslag is genomen (1). (1) Zie Cass. 27 maart 2019, AR P.19.0259.F, § 4, met concl. OM in Pas. 2019, nr. 188 : "De omstandigheid dat de onderzoeksgerechten niet bevoegd zijn om uitspraak te doen over een vervallen vasthoudingstitel van een vreemdeling, sluit niet uit dat laatstgenoemde, voor de burgerlijke rechtscolleges, een aansprakelijkheidsvordering tegen de Belgische Staat kan instellen".

- Art. 5.4 Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 71, eerste lid, 72, tweede lid, en 73, eerste lid Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

22 mei 2019

P.2019.0490.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.4](#)

AC nr. ...

- Verwijdering - Beslissing van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen - Cassatieberoep voor de Raad van State - Toelaatbaar verklaard beroep - Gevolg - Vrijheidsberovende maatregel

Uit de artikelen 14, § 2, en 20, § 1, Wet Raad van State, noch uit enige bepaling van de Vreemdelingenwet volgt dat de bevoegde overheid, met toepassing van met name artikel 74/6 Vreemdelingenwet, geen vrijheidsberovende maatregel kan nemen tijdens de behandeling van het in artikel 39/67 Vreemdelingenwet bedoelde cassatieberoep, zelfs wanneer de Raad van State dat beroep toelaatbaar heeft verklaard.

- Artt. 39/67 en 74/6 Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de

---

---

vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

14 november 2018

P.2018.1102.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181114.3](#)

AC nr. 634

- Vreemdelingenwet - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Handhaving van de maatregel - Hoger beroep - Einde van de vasthouding op grond van de betwiste titel - Beroep zonder bestaansredenen - Gevolgen met betrekking tot de verplichting om de beslissing met eenparigheid van stemmen van de rechters te wijzen

Het arrest dat vaststelt dat een verzoekschrift tot invrijheidstelling, dat is ingesteld tegen een met toepassing van de Vreemdelingenwet genomen vasthoudingsmaatregel, wegens een nieuwe hechtenistitel geen bestaansredenen meer heeft, beveelt niet de handhaving van de vrijheidsberoving van de vreemdeling; een dergelijke beslissing dient niet met eenparigheid van stemmen van de leden van het gerecht in hoger beroep te worden gewezen, zelfs al was de beroepen beschikking gunstig voor de vreemdeling.

- Art. 211bis Wetboek van Strafvordering

- Art. 72 Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

22 mei 2019

P.2019.0490.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.4](#)

AC nr. ...

- Vreemdelingenwet - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Beslissing van de raadkamer - Hoger beroep van de Belgische Staat - Verkeerde vermelding van de autoriteit die de Staat vertegenwoordigt

De artikelen 202 Wetboek van Strafvordering en 30 Voorlopige Hechteniswet houden geen verband met de grief volgens welke het hoger beroep, aangezien het door een advocaat is ingesteld voor en namens de Belgische Staat, vertegenwoordigd door een onbestaande en onbevoegde overheid, niet door het hof van beroep ontvankelijk kon worden verklaard (1). (1) Volgens de eiser kon het hof van beroep het hoger beroep niet ontvankelijk verklaren, aangezien het was ingesteld door een advocaat voor en namens "de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de secretaris-generaal voor Asiel en Migratie", terwijl de bevoegde minister op dat ogenblik niet meer de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie was maar "de federale minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie [...]", die hem had opgevolgd. Krachtens de artikelen 42, 1°, 703 en 705 Gerechtelijk Wetboek wordt de Staat vertegenwoordigd door de minister tot wiens bevoegdheid het onderwerp van het geschil behoort, namelijk, in dit geval, luidens de artikelen 1, 2°, en 72 Vreemdelingenwet, "de minister die bevoegd is voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen". De eiser heeft niet de miskennis van de bewijskracht van de akte van hoger beroep aangevoerd. Het middel was daarenboven niet gegrond op een dwaling, namelijk de vermelding van "secretaris-generaal" in de plaats van "Staatssecretaris", maar voerde aan dat laatstgenoemde functie niet meer bestond op het ogenblik waarop het hoger beroep werd ingesteld. De eiser heeft echter niet aangevoerd dat de advocaat die de akte van hoger beroep heeft ondertekend, op dat ogenblik niet de lastgeving daartoe van de bevoegde minister zou hebben ontvangen. Kunnen we ook niet ervan uitgaan dat het appelgerecht, toen het vaststelde dat de verklaring van hoger beroep, die was ondertekend "namens de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de secretaris-generaal voor asiel en migratie", in werkelijkheid was ondertekend "namens de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de federale minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie, FOD Binnenlandse Zaken [...]", wettig, dan wel impliciet, de kennelijke, door de eiser gelaakte verschrijving heeft verbeterd voor wat betreft de benaming van de minister die, op de datum van de ondertekening van de akte van hoger beroep, bevoegd was "voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen"? (M.N.B.)

- Art. 72 Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

- Art. 30 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 202 Wetboek van Strafvordering

22 mei 2019

P.2019.0490.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190522.4](#)

AC nr. ...

WEGVERKEER

ALLERLEI

Allerlei - Decreet Waals Gewest van 19 maart 2009 betreffende de instandhouding van het gewestelijk openbaar wegen- en waterwegendomein - Overschrijding van het hoogst toegelaten gewicht - Moreel bestanddeel

Het element fout van het misdrijf bepaald in artikel 5, § 3, decreet Waals gewest van 19 maart 2009 betreffende de instandhouding van het gewestelijke openbaar wegen- en waterwegendomein wordt afgeleid uit de niet-naleving van de wet door het stellen van de verboden materiële gedraging; het feit dat een derde met het laden van de vrachtwagen is belast, laat de aansprakelijkheid van de gebruiker van het geladen voertuig onverlet omdat elkeen die dat voertuig gebruikt zich ervan moet vergewissen dat het gewicht in geladen toestand niet meer bedraagt dan het hoogst toegelaten gewicht, ook al heeft de gebruiker het voertuig niet zelf geladen (1). (1) Zie Cass. 16 september 2015, AR P.15.0838.F, AC 2015, nr. 521; Cass. 2 november 2004, AR P.04.0767.N, AC 2004, nr. 521 (betreffende de artikelen 18, §§ 1 en 2, en 26, KB Technische Eisen Voertuigen).

- Art. 5, § 3 Decreet 19 maart 2009 betreffende de instandhouding van het gewestelijke openbaar wegen- en waterwegendomein

21 november 2018

P.2018.0940.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.3](#)

AC nr. 655

WRAKING

- Strafzaken - Gewettigde verdenking - Voorzitter van het hof van assisen - Uitlatingen op de rechtszitting - Uitdrukking van een persoonlijke overtuiging over de werkelijkheid van een versie van de feiten

Wanneer uit de uitlatingen op de rechtszitting, zoals ze werden gecontextualiseerd, blijkt dat de voorzitter van het hof van assisen geen feitelijk aan processtukken toegekend gegeven heeft doen kennen maar een persoonlijke overtuiging over de werkelijkheid van een versie van de feiten betreffende de strafbare deelneming van een beschuldigde, die de beoordeling van de schuldvraag van de beschuldigten in hun geheel kan beïnvloeden en waarvan het onderzoek aan het hof van assisen toekomt, zijn die feiten ernstig en duidelijk genoeg om bij de partijen of bij derden gewettigde verdenking te doen ontstaan over de geschiktheid van de voorzitter om het debat met de vereiste onpartijdigheid te leiden.

- Art. 828, 1° Gerechtelijk Wetboek

14 november 2018

P.2018.1148.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181114.4](#)

AC nr. 635

- Gewettigde verdenking - Begrip - Standpunt van een rechter over een juridisch vraagstuk in een wetenschappelijke publicatie - Gevolg voor de vereiste onpartijdigheid

---

Krachtens artikel 828 Gerechtelijk Wetboek kan iedere rechter worden gewraakt wegens wettige verdenking; dat is het geval wanneer de aangevoerde feiten bij partijen of derden een gewettigde verdenking kunnen doen ontstaan over het vermogen van die magistraat om op onafhankelijke en onpartijdige wijze uitspraak te doen; om te bevestigen dat er een wettige reden bestaat om te vrezen voor een gebrek aan onpartijdigheid bij een rechter, moet worden nagegaan of de verdenkingen die een partij beweert te koesteren, objectief verantwoord zijn (1); het feit dat een rechter in een wetenschappelijke publicatie een standpunt heeft ingenomen over een juridisch twistpunt, betekent niet dat hij niet langer over de vereiste onpartijdigheid beschikt om kennis te nemen van een geschil waar dat rechtspunt aan de orde is, mits hij zijn ideeën volgens de regels van de rechtswetenschap heeft uiteengezet (2). (1) Cass. 27 april 2016, AR P.16.0509.F, AC 2016, nr. 288; Cass. 28 januari 2004, AR P.04.0119.F, AC 2004, nr. 50. (2) Zie Cass. 15 oktober 2010, AR C.10.0580.N, AC 2010, nr. 604; E. BREWAEYS, "De wraking van een magistraat wegens een gerechtsgeleerde opinie", Jus & Actores 2010, boek 3, pp. 57-61.

- Art. 828 Gerechtelijk Wetboek

21 november 2018

P.2018.1175.F

[ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181121.5](#)

AC nr. 657